

Nepriklausoma

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 19. (52-ji metal) • 1992 m. Spalio-October 7 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • \$ 1-

ĮVYKIŲ APŽVALGA h.n.

AMERIKA PRIEŠPASKUTINĖJE VIETOJE MAŽIAUSIAI BALSUOJANČIŲJŲ SARAŠE

Entuziastingai persantieji amerikietiškosios demokratijos modelį turėtų nepamiršti paminėti vieną labai liūdną tos demokratijos požymį: pačių amerikiečių tvirtinimu, Amerikoje visuose rinkimuose dalyvauja mažiau kaip pusė turinčių teisę balsuoti! Ne tik tai kongresmenus ir senatorius, bet ir patį prezidentą išrenka mažiau kaip pusė balsuotojų. Berods, tikrai kelis kartus už Amerikos prezidentą balsavusių skaičius vos vos peršoko 50-tį nuošimčių. Nedaug valstybių pasaulyje tokius rinkimus pripažintų teisėtais. Visų pasaulio valstybių tarpe, kuriose vyksta demokratiški rinkimai, Amerika yra priešpaskutinėje vietoje savo balsuojančiųjų negausumu. Todėl nenuostabu, kad įvairios specialių interesų grupuotės ir negausios, bet gerai organizuotos ir finansiškai pajėgios mažumos turi tiek daug įtakos Amerikos vidaus ir užsienio politikai ir išrenka neproporcingai daug saviškių kongresan.

R. PEROT VĖL KANDIDATUOJA JAV prezidentiniai rinkimai komplikuojasi.

Ross Perot, liepos mėnesį pasitraukęs iš prezidentinių kandidatų, vėl grįžo rinkiminę kovą, nes, anot jo, nei respublikonai, nei demokratai neturi rimto ekonominio plano milžiniškai tolimesnės deficito sumąžinti ir atgaivinti smukusią ekonominę padėtį. Anot Perot, į Washingtoną veržiasi tikrai garbėtroškos ir pasipiniguotojai, o ne garbingi žmonės, pasiryžę dirbti Amerikos labui. Trijų kandidatų atsiradimas vėl sukomplikuoja tolimesnius rinkiminius ėjimus. Numatytuose debatuose pakviestas dalyvauti ir R. Perot. Tačiau bešališka komisija gali jo ir nepakviesti, jeigu jai atrodytų, kad Perot neturi šansų būti išrinktas prezidentu.

Šiuo metu už Perot žada balsuoti tikrai apie 8% rinkėjų. Savo laiku jisai pirmavo su virš 40%. Clinton'o populiarumas didėja: už jį pasisako net virš 50% žadančių balsuoti, o už G. Bush'ą - tikrai 35%. Nemažas nuošimtis yra neapsprendusiųjų. Rinkiminė

Po I-ojo Pasaulinio Karo Sov.Sąjunga 1920 m.liepos mėn.buvo pripažinusi Vilnių Lietuvos sostine. 1920 m.spalio mėn.9 d. Lenkija su-laužė Suvalkų Sutartį ir leido neva sukilėliui L.Želigovskii užimti Vilnių. Vilnius buvo okupuotas iki II-jo Pasaulinio Karo.

Vilniuje - Šv.Onos ir Bernardinų bažnyčios

Nuotraukos Saulės Ancevičiūtės-Dicum

agitacija darosi vis priekabesnė ir asmeniškesnė. Iš šalies stebėtojų atrodo, kad Perot iškelia nemažai tikrai taisytinų ydų ir skubiai reikalingų reformų, kad Ameriką būtų galima ištraukti iš protekčių, kyšių ir savanaudiškumo balos. Jo receptas tačiau labai drastiškas, todėl vargu ar įgyvendinamas.

Nei Clinton'o, nei Bush'o pažadai ir planai nėra pakankamai konkretūs ir aiškūs, kad galima būtų jais pasitikėti. Ir šiuose rinkimuose, kaip praeituose 1988 metais, reikia stebėtis labiausiai vienu faktu: argi Amerika negali rasti tinkamesnių kandidatų savo pačiai svarbiausiai ir galinčiausiai politinei pozicijai? Nebent dvi senosios, nusistovėjusios ir savo vėžim vaziuojančios partijos kaip tikrai to ir nori: kandidatų, kuriuos galima užkulsuose atitinkamai manipuluoti. Pilkosios eminencijos ir viešumos vengiančios grupuotės tada gali lengvai operuoti patogiomis kaukėmis ir lanksciomis marionetėmis.

KAIP ATRODO "TAIP-YES-OUI" IR "NE-NO-NON" FRONTAI

Arogantiški pekistai ir vėl nusikalbėjo: jų agitatorė Diane Jules išsiūbavusi savo karštoje retorikoje, suniekino senesnės kartos balsuotojus, kurie, anot jos, b i j a balsuoti prieš Konstitucinį susitarimą. Panašus ir 1980 metais pliuropelėtas Yvette komentaras, kurį paskelbė tuometinė pekistų ministrė Lise Payette, išsityčiojusi iš taikių, namų ruošia ir šeimos reikalais besirūpinančių moterų. Kad naujasai ižeidimas nesugadintų NON apskaičiavimų, J. Parizeau skubiai atsiprašė senjorų balsuotojų, nes Bourassa to pareikalavo savo kalboje, užstojančioje vyresnio amžiaus balsuotojus.

Jokia paslaptis, kad šios provincijos prancūziškosios mokyklos jau kelis dešimtmečius pumpuoja savo

mokiniam suvereniteto idėją. Ar tai reikšia ir nepriklausomybę, tikrai pekistų ideologai žino. Kol kas kalbama tikrai, kad Charlottetown konstitucinį susitarimą reikia atmesti, nes jis duoda Québec'ui per mažai. NO-NON frontas susideda iš keistų sugulovų ir sugulovių, kaip teisingai tvirtina B. Mulroney. Čia yra susimėtę visi, kurie nori Québec'o suvereniteto (taigi, atsiskyrimo nuo Kanados), dalis tokių, kurie mano, kad Québec'o provincija gavo per daug privilegijų, tokie, kurie nenori nieko duoti atskiroms provincijoms, bet viską palikti Ottawos žinioje, ir tie, kurie visoms provincijoms nori panašius gėrybių, kaip gauna Québec'as, ir moterys, kurios nori savo teisių įrašyti konstitucijon ir indėnai, kurie nori daugiau, negu pažadėta, ir t.t. ir t.t.

Taigi, kas atsitiks, jei laimės NE-NO-NON pusė? Ar nebus, kaip toje pasakėčioje, kur kiekvienas gyvūnas traukia į savo pusę? Kokia tada bus Kanada? Kaip tada galima bus susitarti su Québec'o fanatikais? Išvaizduokite šiuos politikierius, bandančius susitarti dėl naujos Kanados konstitucijos: Preston Manning, Vakarų Kanados separatistą ir komiškos ekonomijos pranašą; Sharon Carstairs, Manitobos liberalų vadę, nepatenkintą susitarimu, nes Québec'ui esą per daug duota; Jacques Parizeau, kuris nori tapti pirmuoju Québec'o prezidentu ir kaip nors suklijuoti "nepriklausomą nepriklausomybę", t.y., tokią, kai Federalinė vyriausybė viską perleis Québec'ui tvarkyti, bet nenustos duoti pinigų, leis naudotis savo valiuta ir prekiaus be jokių suvaržymų; Pierre E. Trudeau, kuris kiekvieną Québec'o provincijos reikalavimą laiko paprastu šantažu ir pasisako tikrai už stiprią centrinę valdžią Ottawoje, nenusleidžiančią nei per sprindį provincijų - ypač

Québec'o separatistų - reikalavimams; Judy Rebick moterų teisių kovotoja, reikalaujančią konstitucijon įrašyti moterų teisių kano-ną ir Lucien Bouchard, chronišką separatistų bloko aimanuotoją, trokštantį atsisėsti į tą patį sostą, i kuri taikosi pompastiškasis Parizeau. Argi ne tikras Bremeno miesto muzikantų orkestras? Jie nė per tūkstantį metų nesustitartų. Ką gi jie siūlo vietoj esamojo susitarimo? Ką teigiama, naujo, vieningo? NIEKO!

Québec'o provincijoje nuotaikos rūškanos. Draskomi "sąžiningai" ir planingai TAIP-YES-OUI plakatų. Paskutinis apklausinėjimas rodo, kad smegenys išplauti tvarkingai ir didesnė pusė quebecois'ų balsuos NON. Jeigu NE frontas laimės, galima lengvai išvaizduoti tokio laimėjimo pasekmes. Tikrai naviuolis gali patikėti Parizeau rožinėmis pranašystėmis. Jokioje srityje nebus geriau. Ir Québec'o provincijos, ir Kanados laukia tada politinė ir ekonominė sąmaistis, kuri tęsis tol, kol Québec'as atsiskirs.

Kaip bus traktuojami "nesavieji" fanatiškame Québec'e, tur būt, nereikia aiškinti tiems, kurie čia gyvena ir mato aršęjančią neapykantą visiems "alofonams, saksofonams ir gramafonams", kurie negroja pagal pekistų gaidas.

• Kadangi Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadoriai kreipėsi į JT Generalinį sekretorių, prašydami svetimos kariuomenės visiško išvedimo iš Baltijos valstybių klausimą įtraukti į JT Generalinės asamblėjos 47-tąją sesiją, jos plenumas š.m. rugsėjo 18 d. tą prašymą patenkino.

• DĖMESIO:
Smulkesnės žinios apie balsavimą i LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ, "NL" atspausdintos šio "NL" numerio 7-jame puslapyje.

Skersgatvis Vilniuje.

Lietuvos politinių grupuočių apžiūra

Lietuvoje šiuo metu partijų netrūksta. Jų gausa tikrai gali išgąsdinti eilinį balsuotoją. Kadangi tikrai kelios didžiosios grupuotės tėra iki šiol mums prieinamoje spaudoje paskelbusios savo programas, tenka iš įvairių surankiotų publikacijų susidaryti nuomonę apie kitas partijas ir grupuotes.

Pirmiausia, tenka paaiškinti kairės ir dešinės sąvokas. Tradiciniai - juo kairesnė partija, tuo labiau jina skelbia valstybės kontrolę. Kairiausioji buvo Komunistų partija, nes ji nepripažino jokios privačios nuosavybės ir tvarkė visą ekonominį gyvenimą komandomis iš centro. Ji taip pat skelbė vienos partijos diktatūrą. Dešiniausia būtų toji partija, kuri skelbtų kiek galima mažiau valstybės kišimosi į politinį ir ekonominį gyvenimą. Tokios yra JAV ir Kanados konservatyviosios partijos, tikrai dalinai tokią pažiūrą atstovauja Europos konservatoriai ir liberalai. Tokia yra klasikinė partijų samprata.

Lietuvoje tokio griežto pasidalinimo dar nėra. Pavyzdžiui, Sąjūdžio Koalicijai priklauso partijos, kurios pasisako už privatizaciją, bet taip pat už dalinę valstybės kontrolę. Kairiosios partijos norėtų privatizaciją apriboti, sulėtinti ir palikti nemažą kolūkių. Jos taip pat labiau orientuojasi į Rusiją ir buv.sovietines respublikas, o ne į Vakarus, kaip tai daro Sąjūdžio koalicijos partijos ir dalinai Centro grupuotė. Beje, Centras nėra, kaip jau buvo seniau minėta, aiškiai apsisprendęs, nes dažnai plūduriuoja tarp kairės ir vidurio. Apibendrinant, tenka pasakyti, kad daugelis Lietuvos politinių partijų nėra griežtai apsisprendusios kuriuo keliu eiti, atskiri jų nariai dažnai išsišoka visiškai keistai ir nesuprantamai.

Štai, Lietuvos Respublikos politinių partijų, visuomeninių politinių judėjimų ir koalicijų sąrašas su keliais pirmosiose vietose išskeltais jų kandidatais:
SAJŪDŽIO KOALICIJA. (Partijų eilė ištraukta burtu keliu). Apie ją "NL" jau buvo rašyta. Buvo paskelbti ir jos kandidatai. Pirmasai sąrašė Landsbergis Vytutas. Po to: Andrikiene Laima-Lucija; Vagnorius Gediminas; Lapė Vaclovas; Uoka Kazimieras, ir t.t. Viso 98 kandidatai. **LIETUVOS SANDRAUGA**, kaip iš daugumos pavardžių matosi, yra Lietuvoje gyvenančių mažumų atstovai. Sąrašo pradžioje įrašyti: Babičius Stanislas; Rusak-Jakštienė Angelina; Žicova Liudmila, Čekmonas Valerijus ir t.t. Viso 22 asmenys. **LIETUVOS LAISVĖS LYGA.** Jos sąrašo pradžioje - Terleckas Antanas; Tučkus Andrius; Daukša Donatas, ir t.t. Tai politiškai kraštutinės dešinės partija, bet Terleckas pastaruoju metu dažnai balsavo kartu su buvusiais komunistais ir LDDP. Viso 21 kandidatas. **LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJA** skelbia esanti tradicinę vakarietiško tipo socialdemokratų partiją, bet atskiri jos nariai labai dažnai balsuoja kartu /nukelta į 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCIJINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 25,-
Rėmėjo - \$ 30.

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turini redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

h.n.

* ELTA praneša, kad Lietuvos Seimo rinkimuose š.m. spalio 25 d. dalyvaus apie 10,000 Lietuvos piliečių, gyvenančių svetur. Bent 4000 iš JAV, virš 1000 iš Kanados, apie 600 iš Australijos ir mažesni kiekiai iš Pietų Amerikos ir Europos valstybių. Galutinis rinkėjų sąrašas turi būti sudarytas iki š.m. spalio mėn. 3 d.

* Į šių metų spalio mėn. 25 d. renkama Lietuvos Respublikos Seimą kandiduoja apie 1250 asmenų. Iš viso sąrašuose 17 koalicijų, judėjimų ir organizacijų.

* Rusijos kariuomenės dalinius, esančius Baltijos valstybėse, atidžiai stebi NATO karinės sandraugos vadovybė.

* Nuo š.m. rugsėjo 27 dienos Lietuvoje atšauktas vasaros laikas. Taigi, rugsėjo 27 d., 3 valandą Lietuvoje laikrodžiai buvo atstatyti vieną valandą atgal.

* Rugsėjo pabaigoje JAV doleris buvo superkamas už 220-240 rublių ir parduodamas už 240-260 rublių (arba kuponų-talonų). Kanados doleris superkamas ir parduodamas už maždaug 30-40 rublių mažiau.

* Taip vadinamoji Centro frakcija š.m. rugsėjo 22 d. AT posėdyje buvo pareikšti nepasitikėjimai Komisijos KGB veiklai tirti pirmininku Baliu Gajausku, buv. politiniu kaliniu, šiuo metu energingai ir bešališkai tiriančiu buvusių KGB agentų veiklą Lietuvoje. Išeivijos rinkėjams verta susipažinti su tais, kurie (dėl labai gerai žinomų priežasčių) nori atsikratyti B. Gajausku. Štai jų pavardės: A. Sakalas, V. Andriukaitis, B. Nedzinskienė, A. Žalys, R. Ozolas, A. Karoblis, B. Ražauskas, L. Apšega, P. Popovas, Č. Jursėnas, S. Peško, R. Maceikianecas, B.V. Rupeika, N. Medvedevas, A. Rudys, L.S. Razma, K.D. Prunskienė, B. Genzelis, K. Antanavičius, A. Ambrazevičius, E. Gentvilas, K. Lapinskas, V. Kačinskis, M. Stakvileičius, J.V. Paleckis, V. Kolesnikovas, V. Kvietkauskas, A. Degutis, E. Klumbys, J. Jurgelis, K. Grinius, S.G. Ilgūnas, A.M. Brazauskas, R. Gudaitis, J. Prapiestis ir J. Pantonis.

Atsikratyti B. Gajausku nepavyko, nes dauguma išreiškė jam pasitikėjimą.

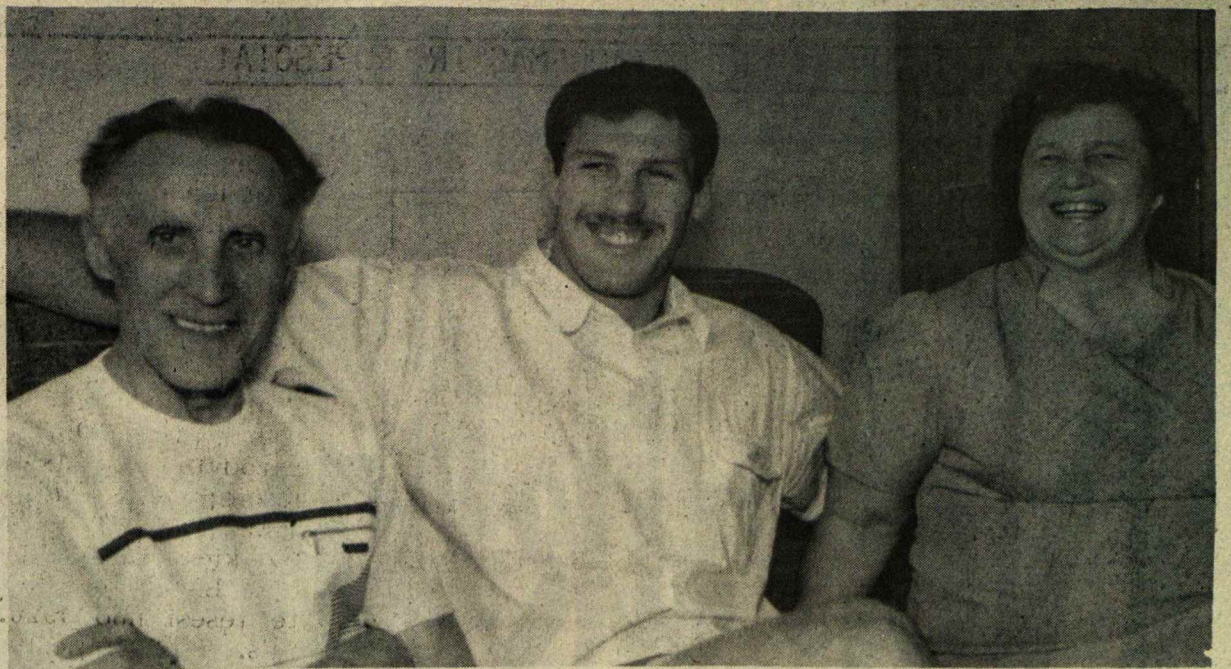
* JAV admiralas W.D. Smith, lankęsis Lietuvoje tuo pačiu metu, kai NATO karo laivyno aštuonių laivų junginys vizitavo Klaipėdos uostą, Lietuvos valdžios atstovams pareiškė, kad jo manymu, prie Baltijos jūros rusų kariuomenė esanti per didelė. Būtų idealu, admiralas žodžiais, jei visos prie Baltijos jūros šalys sumažintų savo ginklų tąsias pajėgas iki minimumo. Jam esą nesuprantama, kodėl tiek daug kariuomenės laikoma Kaliningrado srityje. NATO atidžiai stebinti ir Kolos pusiasalį, kur sutelkta labai daug karo laivų.

* Kaip praneša LIETUVOS AIDAS, š.m. rugsėjo mėn. 23 d. numeryje, AT patvirtino nutarimą Sniečkus gyvenvietės pavadinimą pakeisti į Visaginą.

* Prieš 49 metus, 1943 m. rugsėjo 23 d. i. Panerius ir mirtį buvo išvartyti

ti tuos, kurie ir kurios, jų manymu, tinkamiausiai atstovaus rinkėjų valią ir sugebės Lietuvą kuo greičiau išvesti iš ekonominių sunkumų ir politinių kaizgynių.

Šios pastabos, aišku, labai apibendrintos, nes tikslėsnų, deja, kol kas neteko rasti. Tikėkimės, kad netolimoje atityje bus paskelbta tikslesnių partijų programų ir siekių informacijos. H. Nagys

ŠARŪNAS MARČIULIONIS su tėvais - Laima ir Juozu jų bute Kaune, praėjusią vasarą. Ši nuotrauka buvo atspausdinta "Warrior's Playbook" žurnale š.m.rugsėjo mėn. numeryje, kartu su aprašymu apie Šarūną

MARČIULIONIS AMERIKIEČIŲ ŽURNALE

GOLDEN STATE WARRIOR profesionalų krepšinio klubas leidžia žurnalą WARRIOR PLAYBOOK (jis siuntinėjamas šio klubo sezoninių bilietų pirkejam), kurio šių metų rugsėjo mėnesio numeris buvo papuoštas Šarūno Marčiulionio ir Don Nelson nuotrauka. Šioje nuotraukoje, kuri darėta po bronzos medalių įteikimo, dėvint spalvingas uniformas, abu atrodė laimingi ir patenkinti.

Šiame žurnale, kuris yra didelio formato ir nemažos apimtys, net 4 puslapiai yra pasvęsti Marčiulionio viesnagės Lietuvoje aprašymui, kurį gana sėmingai atliko žurnaliste Jackie Krentzman (jos rašinys panašia tema buvo atspausdintas ir pasaulinio garso dienraštyje NEW YORK TIMES). Straipsnis, pavadinamas "Reflections on Lithuania", pailiustruotas devyniomis nuotraukomis (keturios iš jų yra spalvotos) iš Marčiulionio vizito savo gimtinėje. Viena iš nuotraukų vaizduoja Lietuvos Parlamento rūmus su spygliuota viela ir mūro sieną aplinkui su užrašais "Laisvė Lietuvai". Nemaža vietos yra skiriama Marčiulionio tėvų bei sesers aprašymui, o taip pat ir Šarūno viešbučiui ir barui Vilniuje.

Pats rašinys yra tikrai nuosirdus ir daug prisidedantis ne tik prie Lietuvos

dar likę keli tūkstančiai Vilniaus žydų geto kalinių. Tą dieną Vilniaus getas buvo likviduotas. Šios tragedijos metinėms pažymėti AT prezidiumo įsaku IX. 23 d. paskelbta žydų genocido Lietuvoje diena. Ta proga Žuvusiųjų Gelbėjimo kryžiumi apdovanoti asmenys, gelbėję žydus nuo sunaikinimo. Lietuva yra bene vienintelė, išskyrus Izraelį, valstybė, kuri oficialiai pagerbia žuvusiųjų atminimą.

* Nuo šių metų spalio 1 d., kaip praneša ELTA, Lietuvoje bus išimti iš apyvartos sovietiniai rubliai. Jų vietoje bus naudojami laikini pinigai - talonai. Rubliai į talonus bus keičiami 1:1 santykiu. Keičiamų rublių kiekis - neribotas. Minimi talonai buvo paleisti apyvarton 1991 ir 1992 metais.

* Iš Uljanovske, Rusijoje, esančių KGB archyvų jau atgabenta į Vilnių daugiau negu 30,000 bylų, kuriose surinkti pokario metais suimtųjų Lietuvos piliečių teismų ir tardymų protokolai.

* Lietuvos AT Komisijos KGB veiklai tirti posėdyje

krepšinio, bet ir bendrai Lietuvos reikalų realaus pristatymo angliskai skaitančiam amerikiečiui.

STIPRIAUSI SUSIŽEIDĘ Š. MARČIULIONIS

Rugsėjo 22 d. per didžiąją WBBM radijo stotį Čikagoje buvo pranešta nelinksma žinia, kad bebėgijant Vilniuje prie savo namų susilaužė koją "Golden State Warrior" profesionalas žaidėjas Šarūnas Marčiulionis. Ir todėl ši komanda sezoną turės pradėti be jo (sezono pradžia lapkričio mėn. 6 d.)

Nelabai norėjosi tikėti šios žinios tikslumu, nebuvo žinoma, kad rugpjūčio pabaigoje jis apleidė Lietuvą ir grįžo į savo namus prie San Francisco, Kalifornijoje. Teko skambinti į jo žmonos Ingridos namus (jie paskutiniu metu kartu negyveno) ir nieko neprisiskambinta. Tik vėliau atsiliepė jų 5 metų amžiaus dukrelė Kristina, kuri pasakė, jog mama išvykusi į aerodromą parvežti tėvelio. Ir tik gerokai vėliau teko kalbėtis su Šarūno žmona Ingrida, kuri patvirtino nelemtą žinią, pasakydama, kad kojos lūžimas tikrai buvo ir Šarūnas grįžo vežimėlyje. Sakė, kad sekancią dieną važiuos į ligoninę išsamiam apžiūrėjimui ir galimai operacijai. Toks apžiūrėjimas įvyko rugsėjo 23 d. ir pastarodė, kad yra reikalinga operacija, kuri tuoj pat ir buvo padaryta. Doktorų tvirtinimu, Šarūnas negalės išeiti aikštėn mažiausia 8 savaites.

Š.m. rugsėjo pabaigoje buvo svarstomos deputatų, įtariamų bendradarbiavimu su KGB, bylos. Komisija surinko duomenis ir dokumentus apie "Vokę" (E. Vilką), "Petra" (K. Glavecką), "Antanaitį" (C. Jursėną), "Jurgį" (B. Kuzmicką). Nutarta paskelbti spaudoje komisijos surinktą medžiagą apie minėtus AT deputatus.

* Š.m. rugsėjo 22 d. AT plenariame posėdyje B. Gajauskas pateikė siūlymą sustabdyti K. Prunskienės ir V. Beriozovo įgaliojimus, kol rinkėjai patvirtins arba atmes jų mandatus. Kairių jų dalis (kurie labai noriai balsavo dėl V. Čepaičio mandato patikrinimo) iš AT posėdžio išėjo ir dėl šio pasiūlymo nebuvo bal-

Taip pat paaiškėjo, kaip Šarūnas vėl atsirado Lietuvoje. Pasirodo, kad jis norėjo nuvykti į jo vardo krepšinio mokyklos Vilniuje atidarymą ir ten praleisti dešimtį dienų. Šarūną ypatingai sudomino faktas, kad į šią mokyklą per 3 dienas užsiregistravo net 381 berniukas. Jis rugsėjo 9 d. pats apsilankė toje mokykloje ir susipažino su vaikais ir juos siek tiek patreniravo. Taip pat su Š. Marčiulionio Fondo igaliotiniu Lietuvoje Algiju Lizačiu aptarė krepšinio mokyklos sporto salių komplekso statybos reikalus ir galutinai susitarė su Vilniaus "Statybos" klubu (Marčiulionis, prieš vykstant į Ameriką šiame klube žaidė) dėl išvykos Amerikon (ji planuojama nuo lapkričio 10 d.). Vilniuje jis turi ir viešbutį "Šarūno" vardu pavadintą.

Nelaimė atsitikusi Marčiulionio bebėgijant netoliese namų, kuomet po kojomis pasitaikė nulūžusi saka. Tai buvo tikrai nelauktas ir netikėtas įvykis. Apie tai rugsėjo mėn. 23 ir 24 dienomis paskelbė Čikagos bei kitų vietovių didžioji spauda. San Francisco bei apylinkių laikraščiai rašė gana plačiai, nes Marčiulionio vardas šiuo metu jau yra toks žinomas, kad jį paminėjus, sporto mėgėjai tuoj pat atpažįsta.

Reikia manyti, kad Š. Marčiulionio gydyme jokių komplikacijų nebus, ir jis vėl galės grįžti aikštėn sveikas bei tvirtas. To jam ir reikia palinkėti.

Edvardas Šulaitis

suojama, nes pritrūko kvorumo.

* Šiauliuose paminėtos 756-tosios Saulės mūšio metinės.

* Š.m. rugsėjo 1 d. prasi-dėjo mokslo metai visose Lietuvos mokyklose. Ta proga Švietimo ir Kultūros ministras D. Kuolys palinkėjo mokytojams drąsos ir nepavargti, nes mokyklai tenka eiti prieš srovę ir priešintis ją supančiam destruktiviam gyvenimui.

KAUNO LAIKAS nuo savęs dar pridėda: Už ši priešinėmąsi, už meilę vaikui, už nenuilstamą idealo teigimą ir dėkojame, ir linkime - DAUG SVEIKATOS IR LAIMĖS, MOKYTOJAU!

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių gyvenimui!"

/.....atkelta iš 1 psl./

su buvusią komunistų partiją (LDDP). Jos sąrašo pradžioje - Sakalas Aloyzas; Antanavičius Kazimieras; Medvedevas Nikolajus; Rudys Audrius, ir t.t. Viso 70 kandidatų. VISUOMENINIS POLITINIS JUDEJIMAS LIETUVOS LAISVĖS SAJUNGA neaišku kuo skiriasi nuo Lietuvos Laisvės Lygos. Neaiški nė jos politinė programa. Jos prieky - Šuslauskas Vytautas ir Budrikas Antanas. Viso 20 kandidatų. LIETUVOS CENTRO JUDEJIMAS, kaip pavadinimas įtaigoja, norėtų išlikti politinio susiskirstymo centre. Jų politinės programos neteko užtikti, bet atsikiri jos nariai balsuoja gana skirtingai - retkarčiais su liberalais, bet gana dažnai taip pat su kairiaisiais LDDP nariais. Jos sąrašo pradžioje yra gana žinomos pavardės: Laurinkus Mečys; Motieka Kazimieras; Ozolas Romualdas; Bičkauskas Egidijus, ir t.t. Viso 37 atstovai. LIETUVOS LENKŲ SAJUNGA apibūdinimo nereikalinga. Dauguma jos narių Lietuvai gero nelinki. Sąrašo priekyje - Maceikianec Ryšard. Viso - 25 atstovai. KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SAJUNGOS IR LIETUVOS TAUTINIO JAUNIMO "JAUNOJI LIETUVA" SAJUNGOS SUSIVIENIJIMAS "UŽ VIENINGĄ LIETUVĄ". Ilgas (ir griozdiškas) pavadinimas tarsi nusako Krikščionių Demokratų ir Tautininkų susivienijimą, bet sąrašė yra dar viena Krikščionių Demokratų patija ir taipogi Lietuvių Tautininkų Sąjunga. Šios grupuotės pradžioje įrašytas buvęs VLIK'o pirmininkas Kazys Bobelis. Kaip ir kodėl jis ten atsidūrė, neradome niekur paaiškinta. Sekantys sąrašė: Petkus Viktoras ir Buškevičius Stanislovas. Viso 31 atstovai. Programos paskelbtos neradome. LIETUVOS JUDEJIMO "CERNOBYLIS" gal kuo nors ir skiriasi nuo Žaliųjų, kurie yra įsiliję į Sąjūdžio Koaliciją. Šio sąrašo pradžioje - Kutra Rimantas. Programa - tik nujauciama. LIETUVOS LIBERALŲ SAJUNGA. Sąrašo pradžioje Radzvilas Vytautas ir Tamulis Jonas, kurių straipsnius apie liberalizmą teko skaityti Lietuvos ir išeivijos spaudoje. Yra sąrašė ir daugiau, kaip Lietuvoje yra įprasta sakyti, intelektualų. Kol kas dar nelabai aišku, k o k i politinį liberalizmą ši grupė išpažįsta. Filosofinis liberalizmas dažnai gerokai skiriasi nuo praktiškojo politinės kasdienybės liberalizmo. Šio pastarojo deklaracijos kaip tikrai ir pasigendame. Viso 38 atstovai. LIETUVOS PATRIOTŲ SAJUNGA lyg ir sugestijonuotų, jog visi kiti nėra jokie patriotai arba yra menkesni patriotai. Gana slidus ir pavojingas vardas. Apie šios sąjungos programą nerasta jokių žinių. Pradžioje sąrašo: Intas Algirdas-Augustinas ir Bubulis Algimantas. Viso - 20 kandidatų. LIETUVOS RESPUBLIKOS TAUTOS PAŽANGOS JUDEJIMAS, kaip iš pavardžių ir veiklos galima spręsti, lyg ir bando rasti kompromisą tarp kairės ir dešinės. Nevisuomet tai pavyksta. Sąrašo pradžioje - Paulauskas Rolandas; Klumbys Egidijus; Ambrazevičius Aleksandras ir Butkevičius Audrius. Viso 53 atstovai. LIETUVIŲ TAUTININKŲ SAJUNGOS (LIETUVIŲ TAUTININKŲ SAJUNGOS, NEPRIKLAUSOMYBĖS PARTIJA) SĄRAŠAS, atrodo, lyg ir atstovauja tradicinę tautininkų kryptį, kurią buvo išeivijoje pasirinkusi persigrupavusi buvusių tautininkų sąjunga. Jos programa nuosaikaus vidurio, pabrėžianti tautines vertybes. Sąrašo pradžioje: Smetona Rimantas; Čiulevičius Jonas; Varanauskas Povilas. Viso - 58 kandidatai. LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS, LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS IR LIETUVOS DEMOKRATŲ JUNGTTINIS SĄRAŠAS. Iš pirmo žvilgsnio tai nuosaikios dešinės partijų susibūrimas. Neaiškumą kelia Krikščionių Demokratų-partijos jungimas: ar tai senojo sukirpimo "krikdema", ar persiformavę, kaip Fronto Bičiuliai, į atviresnę politinę grupuotę? Sąrašo pradžioje: Katilius Povilas; Gajauskas Balys; Pečieliūnas Saulius, Saudergas Algirdas. Viso - 107 atstovai. LIETUVOS DEMOKRATŲ DARBO PARTIJA - persikrikštijusi Lietuvos Komunistų Partija. Ji skelbiasi esanti dabar partija, atstovaujanti nebe diktatūrą, bet pragmatiską laikyseną. Taigi, prisitaikydama aplinkybėms ir veikianti pagal naudingumo principą. Betgi ji vis dar tebegina ne tikai buvusius komunistų "bonzas", bet taip pat ir Rusijos pusėn tebežiūrinčius komandinės ekonomikos išpažinėjus. Ji taip pat nereikalauja greito buv. sovietinės okupacinės kariuomenės pasitraukimo iš Lietuvos, nes šioji, anot jų, garantuojanti Lietuvai saugumą. Idomu, nuo ko? Sąrašo pradžioje Brazauskas Algirdas-Mykolas; Gyls Povilas; Jursėnas Česlovas; Velikonis Virmantas, ir t.t. Viso - 71 kandidatas. VISUOMENINIS POLITINIS JUDEJIMAS UŽ SOCIALINĮ TEISINGUMĄ. Pavadinimas lyg ir nusako šio judėjimo tikslą. Kaip tai atsiekti, neradome niekur paaiškinta. Sąrašo pradžioje Maciukevičius Jonas ir Kairys Juozapas. Viso - 25 kandidatai. LIETUVOS NUOSAIKIŲ JUDEJIMAS yra paskutinė grupuotė, įrašyta rinkimų sąrašė. Kokio nuosaikumo ir kokioje srityje ji jo siekia - neaišku. Sąrašo pradžioje Gentvilas Eugenijus ir Šimėnas Albertas. Viso - 27 atstovai.

Toks tad gausus skaičius kandidatuojančiųjų į Lietuvos Respublikos Seimą. Rinkėjai turės sugebėti atrinkti 2 psl.

D a g y s "Paėmę arklą, knygą, lyrą..." medžio drožinys

Slėnyje apsuptam kalnų, miškų, kalvėlių, upės ir upytės, randasi iškurtas paslaptingas, stebinantis Vilniaus - miestas. Tai L i e t u v a, Vilnius, tai Lietuvos širdis, siela ir mišlė. Tai Lietuvos istorija, praeitis, dabartis ir viltinga ateitis.

Istorija mums sako, kad Vilniaus garbė buvo perpinta kovomis, karais, plėšimais, gaisrais, marais, politinėmis intrigomis, karalių, carų, diktatorių vizitais, sukilimais, viešais mirties sprendimais, okupacijomis ir paskutiniu metu grįžimu į savo teisėtą istorinę vietą-Lietuvą.

Dabar naujai atgimusioje Lietuvoje Vilnius pradeda ir naują savo istorijos lapą. Tačiau jam šiandieną, kaip ir praityje, gresia pavojai...

Pirmieji Vilniaus istorikai, kurie rašė lenkų kalba - Mykolas Balinskis, Juozapas - Ignas Kraševskis, Teodoras Narbutas ir kiti, žiūrėjo į Vilniaus istoriją romantikų akimis. Šalia jo blizgesio nematė skurdo ir žmonių vargo, valdant jį svetimiems.

Kiekvienoje valstybės sostinėje vyksta tarptautiniai susitikimai, šaukūs priėmimai, pokyliai, kultūriniai suvažiavimai, politinės intrigos, protestai, streikai ir nusikaltimai. Šiuo metu Vilnius, Lietuvos sostinė nėra išimtis. Joje yra užsilikusių okupacinių ir komunistinės vergijos pavojingų liekanų, kurios sostinės nepuošia.

Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės palikuonis, bajoras, poetas-filosofas, Nepriklausomos Lietuvos diplomatas Praneuzijoje, Oskaras Milašius 1919.3.29 d. Paryžiuje, geografijos draugijos salėje, paskaitoje, kalbėdamas apie Lietuvą, pasakė: "...Lietuviai, esantys šioje salėje, aš kreipiuosi į jus. Ar yra pasaulyje toks lietuvis - valstietis, miestietis ar didikas, kuris nebūtų pasiryžęs atiduoti savo gyvybę už Vilnių, mistinės ugnies tabernakulį, /"Kultūra", 1991.11.10-24/. Ten pat, jis sako: "Aš ilgai ieškojau iš kur kyla tas gilus jausmas, kuris apima mane prisiminus šią šalį..."

Vilnius tarp okupacijų

Tikriausiai nėra pasaulyje kitos valstybės, kurios sostinė būtų tiek kartų okupuota, kaip Vilnius. Ją naikino ir plėšė švedai, rusai, prancūzai, vokiečiai, lenkai, načiai ir rusų komunistai.

Po paskutiniojo dvilypės lenkų-lietuvių valstybės padalinimo 1795m., dalis Lietuvos su Vilniumi atiteko Rusijos imperijai. Pirmuoju jos valdytoju buvo paskirtas Mikalojus Repninas. Po jo sekė kiti su žiauriujo Muravjovu - "Koriku", kurie naikino lietuvių tautą krašte. Prie Lietuvos likimo prisidėjo net pats caras Aleksandras II, įsakydamas Lietuvos švietimą pertvarkyti pagal lenkišką sistemą. Nenuostabu, kad lietuviška rašyba buvo užteršta

iškraipytais lenkiškais žodžiais, kaip "Altorius duhownas", "Broma atverta ing wiecznasti". Melstasi namuose iškraipyta lenkų kalba.

Iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918m. vasario 16d. ir net vėliau, Vilnius ir Vilniaus krašto administracijoje dauguma dirbo lenkai. Gyventojų surašymo metu, jie "daugino" lenkus. Tie neteisingi surašymo duomenys vėliau buvo naudojami konferencijose, derybose ir istorijos vadovėliuose kaip įrodomieji dokumentai. Štai, Piotr Lossovskio knygoje, "Stosunki Polsko-Litewskie w latach 1918-1920" Lenkų-lietuvių santykiai 1919-1920m., nurodyta, kad 1897m. Vilniuje lietuvių buvo tik 2%. Vėlesnieji surašymai, kurie buvo daromi 1916m. ir 1919m., rodė, kad Vilniuje lenkų buvo 53,6%, lietuvių vos 6,9%. Su kiekvienu sekančiu surašymu lenkų procentas augo.

Lenkų okupacijos laikotarpis Vilniuje ir Vilniaus krašte tęsėsi nuo 1920.10.9d. iki Lenkijos žlugimo 1939 metais. Tai Vilnijos lietuvių erskėčiuotas kelias, kad išliuktų tame ktašte lietuvių. Kaip ir visais laikais, taip ir lenkų okupacijos metais, Vilnius buvo lietuviybės išlaikymo centru. Tiesa, dalis lietuvių veikėjų ir inteligentų, lenkams okupuojant Vilnių, pasitraukė į Kauną. Nors sąlygos buvo nelengvos, Vilniaus lietuviai veikėjai rankų nenuleido ir savo veiklą sustiprino.

Po lenkų okupacijos, Vilniuje likę lietuvių veikėjai: dr. Jonas Basanavičius, broliai Biržiskos, Kairiūkščiai, Pr. Mašiotas, M. Šikšnys, P. Karazija, dr. D. Alseika, kun. Kukta, kun. P. Bieliauskas, K. Čibiras ir kiti patriotai skyrė savo jėgas lietuvių išlaikyti. Nors okupacinė valdžia ir spaudė, tačiau lietuviai sugebėjo išlaikyti šias organizacijas bei draugijas: Laikinas Vilniaus Lietuvių Komitetas, Lietuvių Mokslo Draugija, Vilniaus Lietuvių Labdarybės Draugija, Lietuvių Ūkio Draugija, Lietuvių "Ryto" Draugija, Mokytojų Seminarija, Lietuvių Švietimo Draugija ir keleta kitų. Vėliau pradėjo veikti Lietuvių Studentų Sąjunga, skautai, sporto klubas, "Varpo" choras, teatras "Vaidila", skaityklos Vilniuje ir provincijoje.

Vilniuje buvo leidžiama lietuviškoji spauda. Nuo 1904 m. Vilniuje buvo pradėtas leisti pirmasis lietuviškas dienraštis "Vilniaus žinios", vėliau, "Nepriklausomoji Lietuva" "Lietuvos balsas", "Aušra", lietuvių savaitraštis lenkų kalba "Nasza ziemia"- "Mūsų žemė", "Lietuvos aidas", "Ūkininkas", "Vilniaus žodis", "Jaunimo draugas" ir kiti. Jų ėjimas buvo labai nepastovus. Lenkų cenzūra dažnai susirsdavo ką nors "nelegalaus" ir laikraštį uždarydavo, arba iškeldavo teisme bylą. Kentėjo Vilnijos lietuviai veikėjai, kentėjo ir pilkieji didvyriai-Vilniaus krašto ūkininkai. Aktyvūs lietuvių veikėjai ir dvasiškai buvo tremiami į Lietuvą.

1919.4.22d. Pilsudskis paskelbė atsisaukimą į buvusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gyventojus, sakdamas: "...lenkų kariuomenė, kurią su savimi atvedžiau, neša jums laisvę... ir be prievartos galėsite rinktis valdymo formą...". Gražūs žodžiai. Tikrovė parodė savo tikrąjį veidą. 1920.10.9d. to paties Pilsudskio įsakymu buvo užgrobtas Vilnius -Lietuvos sostinė. Užgrobo, gen. Želigovskio "didvyriški kareiviai" užgrobė Vilnių ir dalį Vilniaus krašto, elgėsi su lietuvių ir žydais žemindami žmogaus vardą... Vilniaus užgrobime dalyvavo ir pulk. Władisław Sikorski, vėlesnysis emigracinės vyriausybės premjeras ir kariuomenės vadas.

"Vidurinė Lietuva"

Po klastingo Vilniaus užgrobimo, gen. L.Želigovskis spalio 12d. išleido savo "valdžios" dekretą, skelbiantį naujos valstybės "ikūrimą". Netrukus buvo išrinktas "seimas" iš 106 atstovų, kurie sudarytos "Vidurinės Lietuvos" valstybė norėjo prijungti prie Lenkijos, sudarydami inkorporacijos aktą ir prasydami Lenkijos valstybės vyriausybės prijungti "Vidurinę Lietuvą" prie Lenkijos.

"Seimo" atstovų nutarime buvo sakoma: "Ziemia Wlenska stanowi bez warunkow i zastrzezeń nierozdzielną częśc Rzeczypospolitej Polskiej"- Vilniaus krašto žemės be jokių išlygų sudaro neatskiriamas Lenkijos žemes. Ši grobuoniška nutarimą pasirašė: Vilniaus "gynėjas" gen. L. Želigovskis, prezidento maršalka Antoni Lokucievskis, vice-maršalkos, dr. Z. Fedoroič, Br. Kżyżanovski, J. Malowiecki, sekretoriai, kun. B. Svierkovski, A. Pšybytko, A. Marcinkovski, J. Ostrowski, A. Halko, M. Engiel ir visi "seimo" atstovai su arkivyskupu K. Hryniewskiu ir vyskupu Z. Červinskiu priekyje.

Seimo atstovus sudarė: 42 dvarininkai, 9 dvasiškai,

7 žurnalistai, 10 valdininkų, 10 teisininkų, 5 valstiečiai, 2 geležinkeliečiai, 4 mokytojai, 5 daktarai, 2 inžinieriai, 2 amatininkai, 1 fabrikantas, 1 prekybininkas, 2 kariškiai, 1 profesorius, 2 studentai ir 1 darbininkas.

Gen. Želigovskio "Vidurinės Lietuvos" seimas 1922.4.20d. paskelbė, kad jo sukurta "Vidurinė Lietuva" su Vilniumi yra prijungiama prie Lenkijos valstybės. Netrukus ir Ambasadorių konferencija 1923.3.15d. begėdiškai pripažino Lenkijai užgrobtas Lietuvos Rytų žemes su Vilniumi. Nepadėjo Lietuvos protestai, nei tarptautiniai teismai.

Tame prie Lenkijos prijungtame krašte, aukščiausia valdžia priklausė Lenkijos vyriausybės delegatui. Buvo įvestas griežtas okupacinis režimas. Griežta spaudos cenzūra. Labai suvaržytos kitų tautybių teisės. Vilniaus-Trakų apskrityje lenkų kolonistams išdalinta 96% žemės.

Naujos valstybės herbu pasirinktas, baltas Lenkijos erelis ir Lietuvos Vytis. Vilniaus arkivyskupas Hrinievieckis, vienas iš pirmųjų pasirašęs inkorporacijos į Lenkiją aktą, keletą kartų yra viešai pasakęs, kad lietuvių tautinis atgimimas, tai kova prieš Dievą...

Iš lietuvių buvo atimti geresni pastatai, gimnazija, bendrabučiai, prieglaudos, bažnyčios, sodai ir kiti objektai. Gimnazijos mokiniai, gyvenantieji bendrabučiuose ir prieglaudose, buvo išvaryti į gatvę ir lazdomis mušami. 18 mokinių buvo sunkiai sužeisti ir 48 lengvai. Taip rašo S.Vancevičius-"Teisinis režimas Vilniaus krašte 1920-1939 metais". Čia galiu pridėti, kad man teko mokyti toje gimnazijoje, kai buvome išvaryti į gatvę. Gatvėje išvarytus mokinius ne tik policija vaikė, mušė, prie jų prisidėjo lenkų jaunimas ir net vyresnieji. Buvo įsteigti trys pagrindiniai kalėjimai Vilniuje, Švenčionyse ir Ašmenoje, ir viena pataisos darbų stovykla. Vilniaus kalėjime jau buvo 700 kalinių.

Vilniaus vaivadija

Toji "Vidurinės Lietuvos" valstybė, kuri buvo prijungta prie Lenkijos valstybės, nuo 1925.12.22d., buvo suskaldyta į Vilniaus, Balstogės ir Naugarduko vaivadijas. Lietuviai išblaškyti. Vilniaus vaivadijai buvo priskirtos šios apskritys: Vilniaus-Trakų, Švenčionių, Ašmenos, Molodečiono, Pastovių, Dysnos, Breslajaus ir Vileikos. Kiti Vilniaus krašto lietuviai pateko į kitas vaivadijas. Nuo 1925 m. buvo uždrausti visi vieši susirinkimai. Reikėjo gauti specialius leidimus. Lietuvių veikėjų ir kunigų veikla buvo atidžiai sekama. Lietuvių persekiojimas tęsėsi iki Lenkijos žlugimo. Nepadėjo ir priverstinių diplomatinių santykių užmezgimas. Užgrobtam Vilniaus krašte ilgą laiką veikė įvairių ištatymų mišinys-Rusijos caro, "Vidurinės Lietuvos", Rytų krašto generalinio komisaro ir Lenkijos. Vilniaus vaivada tuomi pasinaudodavo. Jis turėjo galią sustabdyti potvarkių vykdymą kurie, jo nuomone, buvo per švelnūs tam kraštui nutautinti.

1936.2.11d. Vilniaus vaivadijos "viešpats" plk. Liudvik Bocianskis išleido griežtai slaptą ir labai skubų potvarkį savo pavaldiniams, kaip reikia pradėti persekioti lietuvių, kad jie greičiau nutautėtų. Savo raporte, vidaus reikalų ministeriui, Vilniaus vaivada plk. Bocianskis rašė, kas liečia dvasininkiją: "Toje srityje užmezgiau betarpišką kontaktą su kun. arkivyskupu metropolitu Jalbzykovskiu, iš kurio gavau bendradarbiavimo užtikrinimą". Arkivyskupas neapvykę vaivados. Vilniaus krašto lietuviai kunigai buvo kilnojami iš vienos parapijos į kitas, dažnai į tas, kur iš viso lietuvių nebuvo. Pas lietuvių kunigus buvo daromos kratos, ieškant priešvalstybinės "literatūros ir net ginklų.

Pasienio incidentas ir ultimatas-santykių užmezgimas.

Lenkijos vyriausybės užsienio reikalų ministeris nuo 1932-1939m. plk. Jozef Bekas buvo įsitikinęs, kad persekiojant Vilniaus krašto lietuvių, jis privers Lietuvą užmegzti diplomatinius santykius su Lenkija. Toji Lenkijos nevykusi politika nedavė laukiamų rezultatų.

Iš dabar prieinamų archyvuose dokumentų aiškėja, kad ministeris Bekas jau ilgesni laiką planavo surasti kokią nors priežastį Lietuvai paspausti. Tokia priežastis "atsirado". Ar ji buvo specialiai sukurta, nėra nustatyta. Vilniuje buvo apie tai kalbama.

1938.3.11d., naktį, prie Trasninko kaimo, Alytaus aps., perėjęs Lietuvos sieną buvo mirtinai pašautas lenkų (KOP) pasienio kareivis Stanislovas Serafinas, kuris netrukus mirė Lietuvos pusėje. Susišaudymas buvo iš abiejų pasienio pusių. Nuo kieno kulka mirė Serafinas, neaišku.

To nelaimingo įvykio pasekmė-ultimatas Lietuvai... Pagaliau, po 18 metų įvairių nesėkmingų pasitarimų, per prievartą buvo užmegzti "geri" kaimyniniai santykiai. Deja, lietuvių persekiojimas Vilniaus krašte ir toliau tęsėsi... Neilgai "džiaugtasi" diplomatiniais santykiais.

Lenkiją užpuolė nacių Vokietija. Prasidėjo Lenkijos-Vokietijos karas. Iš žlungančios Lenkijos, rytinę Lenkijos dalį užėmė Sovietų Sąjunga.

Aplėjęs ir išbadėjęs Vilnių ir dalį Vilniaus krašto Sovietų Sąjunga oficialiai perdavė Lietuvai 1939.10.10d. Praktiškai, Lietuva jį gavo tik po 18 dienų, visiškai "geradėję apvalytą", net ištaigų durų rankenos buvo nusukintos.

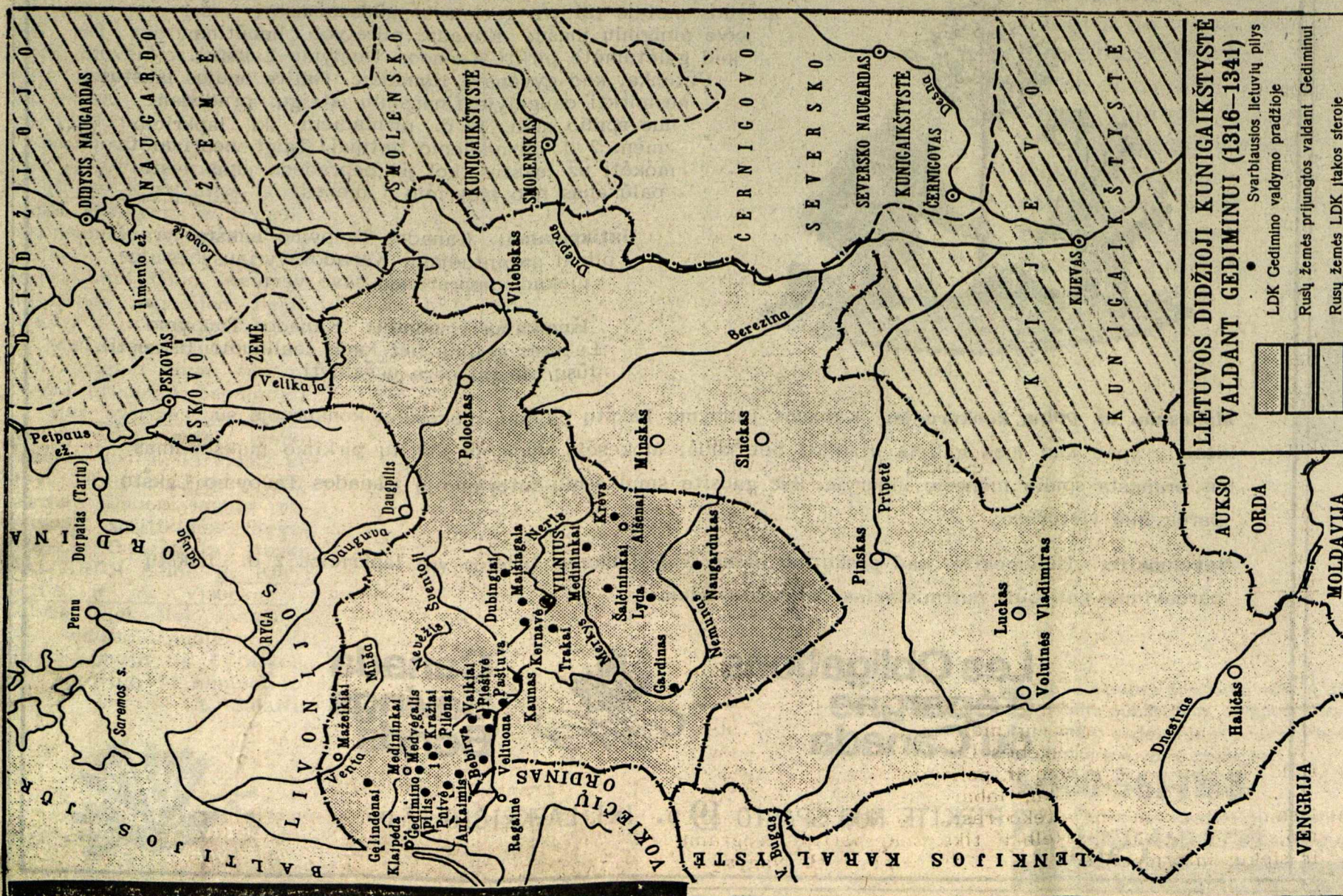
Vilnius ir jo apylinkės jau buvo perpildytos lenkų kariškiais ir civiliais karo pabėgėliais iš Lenkijos. Lietuviams dar nespėjus perimti sovietinę "dovaną", jame jau pradėjo veikti lenkų pagrindis kovai su Lietuvos administracija. Lenkijos pasiuntinys Lietuvoje Fracisek Charvatas, Lenkijos emigracinės vyriausybės pavedimu, spalio 13 dieną įteikė Lietuvos vyriausybei notą dėl Vilniaus priėmimo iš Sovietų Sąjungos. Lenkai pradėjo skelbti pasauliui, kad Lietuva okupavo jų miestą Vilnių. Vėliau tą kartojo ir emigracinė Lenkijos vyriausybė...

Vilnius grįžta į sostinių šeimą.

Pagaliau, po daugelio audrų ir okupacijų, Vilnius su atgimusia 1990m. kovo 11 dieną naujų laikų Lietuva, yra neatskiriama Lietuvos dalis.

D.L.K. Gedimino iškurto Vilniaus legendinio vilko staigimas, atgimstant Lietuvai iš komunistinės sovietų vergijos, buvo girdimas visame plačiame pasaulyje ir buvo skelbiama, kad "Vilnius-Lithuanian Capital".

Galime pilnai ir nuosirdžiai džiaugtis, kad legenda apie vilką tapo tikrove. Iki šiol Lietuva dar neturėjo galimybės savo sostinę padaryti Europos modernia "mecca". Girdima, kad Lietuva turi sudaryti "Didįjį Vilniaus" planą, kuriam stipriai priešinas Lietuvos lenkai. Reikia tikėti, kad naujos demokratinės Lietuvos kūrėjai savo sostinę Vilnių, kurią visi okupantai laikė provinciniu miestu, padarys lietuvių tautos pasididžiavimu, džiaugsmu ir garbe.

Vasaros Vinjetės

ŠIOKIADIENIAI LIETUVOJE

Nijolė Bagdžiūnienė

/ tęsinys/

Jos pašnekovas, tiesa, atsiprašė ir tuojau pasitraukė, bet dabar visas pyktis krito ant mūsų nuo kasininkės. Atseit, koks čia gali būti klausimas, kai ateis laikas, tai ji ir aptarnaus. Bet aš taip pat nenusileisdama jai paaiškinau, kad mes čia jau laukiame beveik valandą, o ji savo asmeninius reikalus aptarinėja. Sekė atsakymas, kad ko čia reikia jaudintis, nes juk mes ne prie jos langelio laukėme. Žodžiu, per didžiausius pasiaiškinimus ir nemalonumus, pagaliau gavome bilietą. Išeidami galvojome, kad kas nors nebūtų sumaišyta specialiai kersijant mums lietuviams; kasininkė buvo rusų-lenkų kilmės, o tokia maišyta tautybė, ypač Vilniaus gyventojams, yra pati nemaloniausia ir politiniai pavojingiausia. Kadangi Vilniuje daugiausiai laiko praleidau, tai daugiau negu bet kur likimas suvedė su rusų kilmės žmonėmis. Reikia pasakyti, kad mano sutiktieji šie žmonės, ko nors užklausti, visada stengdavosi paaiškinti lietuviškai ir gana mandagiai bei paslaugiai. Nors ir patys lietuviai, i kuriuos dėl ko nors kreipdavosi kitatautis žmogus, visada kantriai aiškindavo. Na, o patys rusai yra pasi- metę, prisitaikantys žmo- nės, be galo bijantys bado ir jie tarnautų bet kokiai valdžiai už duonos gabalą. Vilniuje teko sutikti tokių rusų, kurie prašė nurodyti kryptį. Ir tas prašymas būdavo toks nužemintis ir baimingas, nes žmogus gerai žinojo, kad kreipiasi i lietuvių ir nebuvo tikras ką iš jo išgirs, bet, pradė- davi jam aiškinti tyliai, ramiai ir dar su šypsena, tai žmogus nueidamas dė- kodavo ir lankstydavosi ko ne iki žemės.

Kad būtų galima visą Lietuvą apeiti nesinaudo- jant jokių viešuoju trans- portu, būtų labai gerai, tačiau atsisakius draugų patarnavimų, nes norėjau gyventi eilinio piliečio gyvenimu, turi naudotis ir troleibusais, ir autobusais ir traukiniais. Vilnius la- bai didelis miestas, todėl pėsčias gali apeiti tik se- namiesti, o visur kitur reikia keliauti gana gerais autobusais, traukiniais ir visai neblogais troleibu- sais, kurių dabar yra ne- mažai miestuose atvežtų iš Vengrijos ir kitų kraštų. Ir tos kelionės tikrai būtų neblogos, jei vėl nereikėtų komunikuoti su žmonėmis. Idomus atsitikimas trolei- buse: bevažiuojant Vilniaus gatvėmis staiga visai su- stojama ir stovime kokias 2-3 minutes. Tuo metu Vil- niuje labai karšta, trolei- busai perkimšti žmonėmis, kvapai, dėl kosmetikos sto- kos, dusina iš visų kampų, bet niekas nejuda iš vietos. Pasirodo, du troleibusai, važiuojantys vienas prieš kitą, sustojo ir jų vairoto- jai ramiausiai sau kal- basi galvas iškišę pro lan- gelius. Tokius vairotojus nė nemėgink išpėti, geriau- siu atveju, tai visai nere- aguos i jokiais pastabas, bet greičiausiai, tai ir ta- ve taip išmaudys rusiškuo- se keiksmazodžiuose, kad jau daugiau niekada nieš- kosi teisybės.

Ir dar vienas idomus at- sitikimas troleibuse. Įlipa per priekines duris grupė senų žmonių rusų su mai- sais ir taikosi užimti se- neliams, invalidams ir mo- tinoms su mažais vaikais sėdynes. Tačiau pirkimšta- me troleibuse visos vietos jau užimtos. Įlipęs senu- kas rusiškai reikalauja jam priklausomos vietos, o ji

užimta jaunos moteriškės. Senukui ji nesiskubina už- leisti vietos. Šis bando įro- dyti, kad jis esąs invalidas ir rodo jai kažkokios ligos sutrauktus dešinės rankos pirštus. Bet ir čia jaunoji moteris nepasiduoda ir jam sako, kad ir ji esanti inva- lidė. Senukas, matydamas jauną ir, atrodo, sveiką moterį, susidomi, kuo gi ji serganti. O šioji atsauna: "Aš esu nėščia". Kadangi ji atrodanti dar visai plo- na, tai jau kitas rusas ke- leivis nebeiškenčia ir su- šunka: "O kada gi pastojai - vakar? Tai dabar jaunimas jaunimas, jokios gėdos - anksčiau tai varžydavosi tokių kalbų, o dabar tik iš lipo iš lovos ir pranešė vi- siems". Nežinau kuo ta kova dėl sėdynės pasibaigė, nes aš buvau laiminga išli- pusi iš tokio troleibuso.

Reikia nuvažiuoti i Kau- ną, paskambinu i trauki- nių stotį ir bandau sužino- ti informacijoje, kada kita dieną išeina traukinys i Kauną. Kitą dieną prisista- tau i stotį, tačiau informa- cijoje nurodytą valandą traukiniai i Kauną niekada nėjo ir gal neis. Gerai, kad pora valandų vėliau ei- na, galima palaukti. Bet juk aš norėjau pagyventi kasdienišką Lietuvos pilie- čio gyvenimą, tai ir gyve- nu, nes čia yra tokia pilka žmogaus kasdienybė, bū- tent, kaip nori, taip su- prask, kaip nori - susieš- kok ir kaip nori taip ir gy- venk.

Pagaliau atėjo valanda lipiti i traukinį. Žmonių vėl didžiausios minios. Kaip i troleibusus, autobu- sus, taip ir i traukinius, niekas jokių eilių nepripa- žįsta - tave įneša ir išne- ša vyrai su pečiais. Negir- dėti, kad dėl to būtų kas kam kaulus sulaužę, tai ir gerai. Traukinyje bandau kuo greičiau užimti vietą, nes nelabai norisi nuo Vil- niaus iki Kauno visu kelių prastovėti. Visos vietos už- imtos, išskyrus vieną prie- šais mane. Bet čia įlipa moteris su vyru ir dviem mažom mergytėm. Mergai- čių motina atsiklausia mo- ters, prie kurios yra tuščia vieta, ar ta vieta yra lais- va. Šioji atsako - taip. Bet koks tai buvo trumpas bet kartu ir baisus pašikal- bėjimas. Tiek klausimas, tiek ir atsakymas buvo tie- siog išrėktas viena kitai i akis. Iš šalies žiūrint gali- ma pagalvoti, kad buvo trumpam susitikę du di- džiausi priešai. Joms abiem tai atrodė normaliausia kal- ba, o man atrodė, kad čia trūko mažiausio degtuko ir jos abi būtų tuojau kibusios sau i plaukus. Balsų tonai, pikti zvilgsniai neiš- gąsdino mažų mergaičių, nes joms tai buvo kasdie- nybė. Ir man dar tik sa- vaite pabuvus Lietuvoje, taip pat darėsi kasdienybė.

Buvo ir laimingesnių pro- švaisčių. Po Lietuvą teko nemažai važinėti su Vil- niaus Televizijos darbuoto- ja Danguole Rokuižiene. Danguolė prieš kelis mėne- sius lankėsi Montrealyje, todėl teko su ja susipažin- ti, na o Lietuvoje - tą pa- žinti atnaujinti. Su ja ir jos vyru Gintu teko kelias dienas praleisti Palangoje. Čia vaikščiojant po suve- nyrų krautuvėles ir besigro- žint įvairiais gintaro dir- biniais, tekdavo ir kai ko paklausti. To jau čia, bū- nant Danguolės draugystėje, nebijojau daryti. Danguolės mielas veidukas yra pažis- tamas visoje Lietuvoje, kadangi jos vedama krimi- nalinė programa, kiekvieno pirmadienio vakarą, beveik visos Lietuvos žmonės prirakina prie mėlynųjų ekranų. Po kiekvieno klau- simo pardavėjos veidas jau keisdavosi i man nemalo- nią kryptį, tačiau, kai tik pastebėdavo Danguolę, tuo- jau viskas pasikeisdavo ir

jau tada kuo maloniausiai galėdavome susikalbėti. Atrodo, nėra ko juokauti su kriminalinių programų korespondente, nes negali žinoti, ar ji tuo metu atos- togauja, ar dirba...

/ bus daugiau /

DEŠINĖJE -

Danguolė Rokuižienė ir

Nijolė Bagdžiūnienė

Palangoje

APTARTA IX-JI IŠEIVIJOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Baigminis Rengimo Komiteto posėdis

1992 m. rugsėjo mėn. 19 d. Čikagos "Seklyčioje" su- sirinkęs IX-sios iseivijos tautinių šokių šventės rengimo komitetas aptarė tos išpūdingos šventės, įvykusios liepos 5 d. Rosemonte, įvairius aspektus.

Pagrindinę šventės apžvalgą padarė neseniai iš vieš- nagės Lietuvoje sugrįžusi meno vadovė Dalia DZIKIENĖ, kurios pastabos lietė daugelį sričių, su kuriomis daugiau ar mažiau jai teko susidurti šią šventę rengiant. Ir, rei- kia pasakyti, kad jos nuomonė apie šią šventę buvo be- veik šimtaprocentiniai teigiama ir savo darbe ji su di- desnėmis klūtimis nesusidūrusi. Ji tik padarė pastabą, kad vietinės tautinių šokių grupės turėtų priglauti ir pagloboti svečius iš užsienio, tuomet išlaidų būtų ma- žiau. Taip pat pažymėjo, kad šokėjų ir šventės paren- giamiesiems darbams reikėtų mažiausiai dviejų metų (ši šventė buvo suorganizuota per vienerius metus). Ji dė- kojo visiems komiteto nariams, o ypatingai pirmininkui dr. P. KISIELIUI už didelį įnašą rengiant šią šventę.

Iš savo pusės dr. Kisielius pabrėžė, kad jam vienam ypatingos padėkos nereikia, nes jis tik koordinavęs ko- misijų ir komiteto veiklą.

Atskirus pranešimus davė ir įvairių komisijų vadovai, o tų, kurių nebuvo, perskaitė komiteto narės: Birutė Jasaitienė, Jūratė Budrienė ir kiti. Garbės svečių globos priėmimo ir komisijos vadovė Angelė KAZNIENE nupa- sakojo, kodėl šventėje nedalyvavo JAV viceprezidentas Don Quayle su kuriuo (per Valdą ADAMKĄ) buvo susi- tarta dėl dalyvavimo šventėje. Tik vėliau, kuomet JAV prez. George Bush nusprendė tuo metu keliauti i Lenki- ją, viceprezidentas turėjo liktis Washingtone ir negalėjo dalyvauti.

Informacijos anglų kalba vadovė Silvija FOTTI papa- sakojo, kad jos komisijos narės daug ir gerai dirbo ir aprašymų anglų kalba (net ir lenkų) buvo gana nemaža. Lietuvių kalba informacijos komisijos vadovo Broniaus JUODELIO pranešimas irgi buvo labai teigiamas.

Išdininkas visus pradžiugino

Bene geriausiai nuteikė komiteto išdininko Kosto DOČKAUS pranešimas, kuris pažymėjo, kad kasoje yra \$44,330 likutis. Pranešė, kad dar yra neapmokėtų saskai- tų, kurios gali siekti iki 5-6 tūkstančių dolerių. Tačiau dar negauta pilno atsiskaitymo už išplatintus bilietus, nes bilietų platinimo komisijos pirmininkei Genei RIM- KIENEI atsідūrus ligoninėje, nebuvo galima baigti šių reikalų. Tačiau vistic tikimasi apie \$40,000 pelno. Viso

Dr. Petras Kisielius, IX-sios Išeivijos Tautinių Šokių Šventės rengimo komiteto pirmininkas kalba Baigminiame komiteto posėdyje

Nuotr: Ed.Sulaičio

pajamų būta \$322,402, o išlaidų \$278,072. Didžiausią pajamų poziciją sudarė įplaukos už bilietus, o išlaidų pu- sėje - Horizon salės nuoma, o taip pat ir iš užsienio at- vykusių tautinių šokių grupių priėmimas. Kiek daugiau negu laukta (virš \$20,000) kainavo šventės orkestras.

Susirinkusius gal kiek sujaudino PLB seimo rengėjo Broniaus NAINIO laiškas, kurį perskaitė dr. P. Kisielius. Šis, jau kiek anksčiau gautas laiškas, pabrėžė dideles PLB seimo išlaidas ir prašė \$18,000 jų padengimui. Dėl pa- našaus klausimo jau buvo diskutuota ir ankstesniuose komiteto posėdžiuose ir šiam reikalui lėšų nebuvo pra- matyta, kadangi komiteto rinkliavose buvo akcentuoja- mos aukos tik tautinių šokių reikalams.

Kadangi prie šios šventės rengimo finansiniai prisidė- jo tik JAV LB valdyba, tad jai ir atiteks visas tautinių šokių šventės pelnas. Ji iš savo pusės galės paremti PLB seimo rengėjus.

Kaip iš visų pranešimų atrodė, buvo padarytas fikrai milžiniškas darbas. Ir daugumas rengimo komiteto narių dirbo veltui, negailėdami laiko nė sveikatos. Tik tokiu susitelkimu bei pagrindu dirbant, išeivijoje galima dide- lius darbus nudirbti.

Edvardas Šulaitis

GALVOKITE APIE RYTOJŲ

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI

Jau 46 metai, kaip milijonai kanadiečių kaip Jūs, pasitiki KANADOS TAUPYMO LAKŠTAIS, kurdami savo ateitį. Ir šiais metais tai yra geriausias būdas uždirbti iš savo piniginių įnašų. Kanados pilietybė nebūtina, kad galėtumėte pirkti Kanados Taupymo Lakštus. Užtenka, kad gyvenate Kanadoje. Galite naujus lakštus nusipirkti daugelyje finansinių įstaigų pradedant nuo spalio mėn. 19 d., pirmadienį iki lapkričio mėn. 2 d. pirmadienio imtinai. Taigi, neprivalote mokėti už lakštus, kol jie nepradedą jums nešti palūkanas nuo lapkričio 1 dienos.

Užtikrinama: Kanados Taupymo Lakštai yra pilnai garantuojami Kanados vyriausybės ir niekada nepraranda savo vertės.

Išmokama visuomet: Kanados Taupymo Lakštus galima bet kada realizuoti (iškeisti). Jūsų pinigai nėra užšaldyti.

Mokesčiai už pelną konkuruoja: Kanados Taupymo Lakštų pajamų mokesčiai konkuruoja su kitais, ypač kad juos galima atsiimti bet kada. Mokesčių dydis ir Lakštų pirkimo maksimumas bus pranešta spalio mėnesio viduryje. Jūs gausite smulkesnį informaciją Kanados Taupymo Lakštų pardavimo vietovėse.

Neveluokite: Išidėmėkite, kad paskutinė diena išigyti naujus lakštus yra lapkričio 2 d. Lakštų pardavimas gali būti nutraukiamas bet koku laiku.

Les Obligations d'épargne du Canada

Canada Savings Bonds

PIRKITE NUO SPALIO 19 D. IKI LAPKRIČIO 2 D.

Canada

P R A N E Š A

LITHUANIAN INFORMATION INSTITUTE APIE VERSLO ĮMONES LIETUVOJE, KURIOS PARDUODAMOS TIKTAI UŽ UŽSIENIETIŠKĄ VALIUTĄ.

/Be abejo, yra išeivijoje lietuvių, kurie domėjusi jų tėviškės parduodamais objektais. Išeivijos lietuvių išsigijimas šių nuosavybių padėtų jiems išlikti lietuviškoje rankose, nes yra ne viena galimybė, kad eilė gamybos sričių atsidurtų svetimųjų kontrolėje. Pav., parduodami visi 4 cukraus fabrikai. Pridedamas sąrašas parduodamųjų objektų, kuriuos persiuntė P. Adamonis/.

MANUFACTURE OF RADIO, TELEVISION AND COMMUNICATION EQUIPMENT AND APPARATUS

1. Microelectronic Scientific-Industrial Amalgamation VENTA	Atelites str.10, 2057 Vilnius, tel. 775 939, telex: 261 169 VENTA, fax: 261 169	Assembly of microchips, manufacturing of equipment
2. Enterprise ALMA	Pramones str.14, 4063 Alytus, tel. 581 33, fax: 348 69	Production of household electronic equipment, tape-recorders, and computers

* City Privatisation Office telephone
** Regional Privatisation Office telephone

3. Panevėžys Enterprise EKRANAS	Elektronikos str.1, 5319 Panevėžys, tel. 634 50, telex: 261 124 ZKE, fax: 23415	Manufacturing of TV-tubes
4. Šiauliai Enterprise NUKLONAS	Architektų str.1, 5420 Šiauliai, tel. 522 35, telex: 296 426 META, fax: 535 04, 502 80	Assembly of microchips for electronic equipment

WHOLESALE TRADE		
1. Shop No. 2	Sėlių str.54, 2004, Vilnius, tel. 751 658	Retail trade
2. Shop No. 53	Valakampių 2nd beach 2016 Vilnius, tel. 744 471	Retail trade
3. Shop MADA	Viršuliškių str.40, 2000 Vilnius, tel. 427 545	Retail trade

4. Shop No. 100	Parko str.14, 2000, Vilnius, tel. 628 687	Retail Trade
5. Shop No. 101	Minties str.58, 2051 Vilnius, tel. 358 346	Retail trade
6. Shop DRABUŽIAI IR TRIKOTAŽAS (CLOTHES AND KNITWEAR)	Antakalnio str.95, 2040 Vilnius, tel. 744 230	Retail Trade
7. Shop TAURAS	V. Krėvės str.13, 3000 Kaunas, tel.741 931	Retail trade
8. Trade firm BUITIS	Vytauto str.32, 3000 Kaunas, tel. 741 931	Retail trade
9. Shop PIARNU	Vytauto str.137, 5400 Šiauliai, tel. 254 65	Retail trade
10. Shop LAUKTUVĖS	Kranto str.2, 5300 Panevėžys, tel. 686 27	Retail trade
11. Shop PUŠAITĖ	Kęstučio, Palanga, tel. 537 38	Retail trade
12. Shop LAKŠTUTĖ	Jūratės str., Palanga, tel. 537 38	Retail trade
13. Household and Chemical Goods Shop	Požėlos str., Palanga, tel. 537 38	Retail trade

REPAIR OF CLOTHES		
1. Clothes Repair Shop No. 8	Taikos str.47, 5802 Klaipėda, tel. 128 01	personal services

HOTELS, RESTAURANTS, BARS AND CANTEENS

1. Restaurant PALANGA	Vilniaus str.10/16, 2001 Vilnius, tel. 622 401	Public catering
2. Cafe and Ice-Cream Bar	Antakalnio str.66, 2040 Vilnius, tel. 744 220	Public catering
3. Canteen and Confectionary Shop	Karoliškių str.21, 2000 Vilnius, tel.444 162	Public catering
4. Snack Bar VAIVORYKSTĖ	Perkūno str.2, 2050 Vilnius, tel. 456 859	Public catering
5. Hotel BALTJA	Vytauto str.71, 3000 Kaunas, tel. 221 292	Hotel service

6. Restaurant ŽALIAS KALNAS	Savanorių str.111, 3005 Kaunas, tel. 223 375	Public catering
7. Cafe EKSPRESAS	Vytauto str.15, 3000 Kaunas, tel. 741 931	Public catering
8. Restaurant REGATA	Burluvotojų enbankment, 5800 Klaipėda, tel. 125 06	Public catering
9. Shop in Smiltynė	Smiltynė, 5800 Klaipėda, tel. 126 37	Public catering
10. Cafe KLEVAS	Recreation and Culture Park, 5799 Klaipėda, tel. 137 29	Public catering
11. Bar No. 17	Girulių beach, 5817 Klaipėda, tel. 128 01	Public catering
12. Public Catering Center BALTJA	Vilniaus str.166, 5400 Šiauliai, tel. 232 52, 267 85	Public catering
13. State Hotel ŠIAULIAI	Draugystės str.15, 5419 Šiauliai, tel. 245 54	Hotel service
14. Cafe JAUNISTĖ	Draugystės str.14, 5400 Šiauliai, tel. 246 34	Public catering
15. Bar ŠALTINĖLIS	Kranto str.2, 5300 Panevėžys, tel. 238 93	Public catering
16. Restaurant SEKLYČIA	Laisvės al. 1, 5319 Panevėžys, tel. 357 54	Public catering
17. Grill bar	Laisvės al. 4, 5300 Panevėžys, tel. 238 93	Public catering
18. Hotel NEVĖŽIS	Laisvės al. 26, 5300 Panevėžys, tel. 238 93	Hotel service
19. Hotel RAMBYNAS	Respublikos str.32, 5319 Panevėžys, tel. 610 07	Hotel service
20. Hotel DŽOKIJA	Pulko str.14/1, 4580 Alytus, tel. 52 587	Hotel service
21. Hotel SŪDUVA	Basanavičiaus str.8, 4520 Marijampolė, tel. 503 45	Hotel service

* City Privatisation Office telephone

/pabaiga kitame "NL" nr./

KANADOS GYVENTOJAI BALSUOJA SPALIO MĖN.

26 d.

Kanados vyriausybės skelbime raginama susipažinti su referendumo klausimu dėl konstitucinių pakeitimų priėmimo. Pakeitimai buvo padaryti š.m. rugpjūčio mėn. 28 d. Charlottetown mieste. Spalio 9-12 d.d. kiekvienas butas Quebec'o provincijoje gaus brošiūrą, kurioje bus atspausdintas svarbiausias to susitarimo tekstas. Jūsų pašto dėžutę patikrinkite, ir atidžiai perskaitykite šią brošiūrą. Taigi, referendumo dieną galėsite padaryti sprendimą, žinodami, kodėl jį darote.

KAUNO "ŽALGIRIO" KREPŠININKAI LAIMĖJO

Kauno ŽALGIRIO krepšininkai pirmieji iš Lietuvos komandų žaidė Europos taurės varžybose (dar dalyvaus Kauno ATLETAS ir Vilniaus STATYBA). Rugpjūčio 10 d. žalgiriečiai pas save priėmė svečius iš Slovėnijos-Liublianos SMELT OLIMPIJA penketuką. Ši komanda yra gana stipri, nes net septyni žaidėjai buvo Slovėnijos rinktinėje, kuri dalyvavo atrankinėse žaidynėse, kad patektų olimpiadon.

Kauniečiai buvo laimingi, kad jų gretose galėjo žaisti Rimas Kurtinaitis, kuris laukė atsakymo iš Madrido profesionalų krepšinio komandos sutarties su ja pasirašymui (šiuo metu jis nusprendė Ispanijon nevažiuoti, o priimti pasiūlymą iš Australijos klubo, kuris jam daugiau žada; ten jis išvyks gruodžio pabaigoje).

Šias svarbias rungtynes laimėjo žalgiriečiai, išeikė svečius 80-74. Pirmasis kėlinys laimėtas didesne pasekme. Dabar laukia revanšinis susitikimas Slovėnijoje. Daugiausia taškų ŽALGIRIUI pelnė R. Kurtinaitis ir A. Visockas - po 24. Siek tiek sužeistas vidurio puolėjas G. Einikis įmetė tik 8 taškus, bet atkovojo 14 kamuolių.

E. Sulaitis

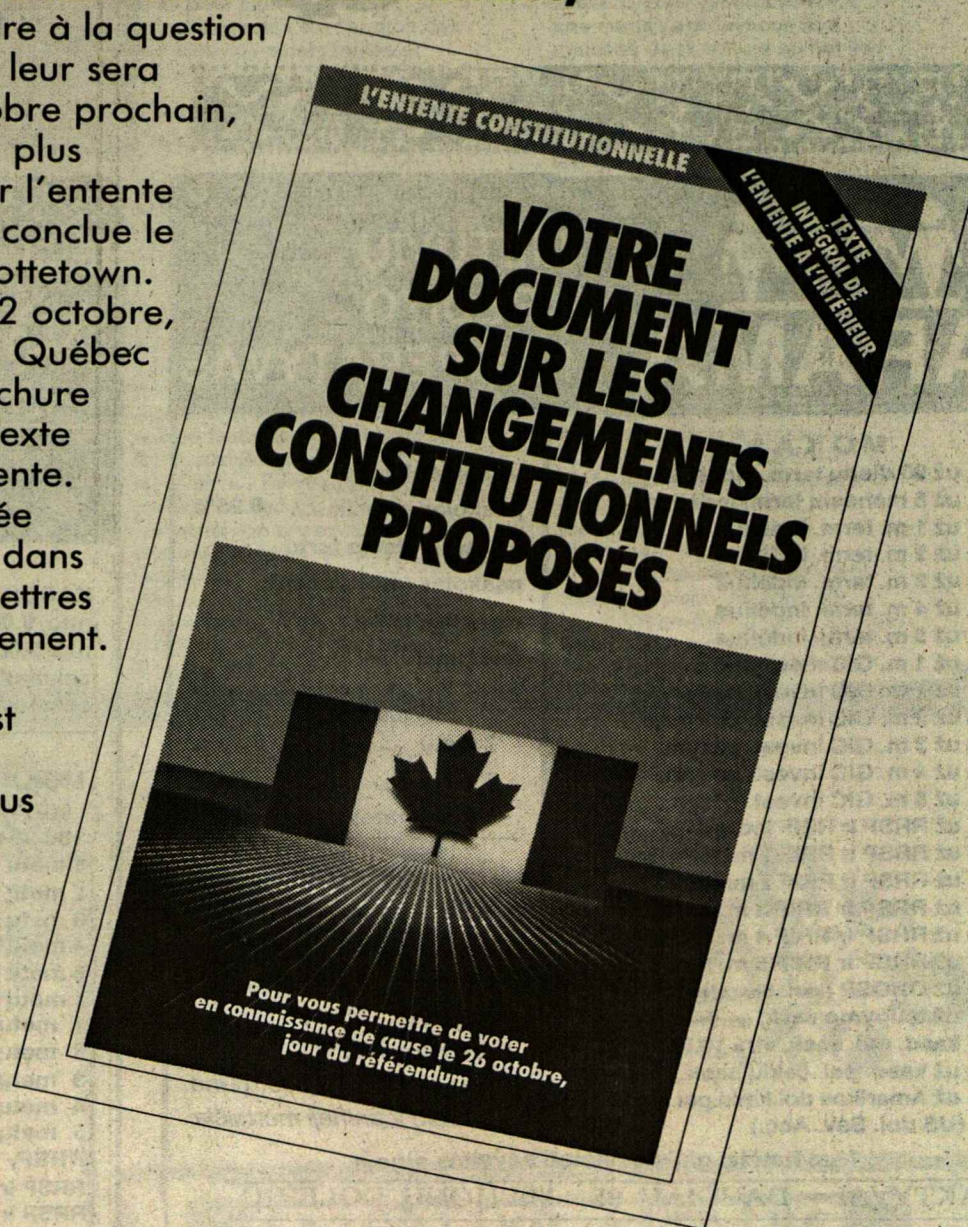
26 OCTOBRE : LE RÉFÉRENDUM SUR LA RÉFORME CONSTITUTIONNELLE

BIENTÔT DANS VOTRE BOÎTE AUX LETTRES

**Prenez votre décision en
connaissance de cause.**

Beaucoup de Canadiens et de Canadiennes,

avant de répondre à la question référendaire qui leur sera posée le 26 octobre prochain, souhaitent avoir plus d'information sur l'entente constitutionnelle conclue le 28 août à Charlottetown. Entre le 9 et le 12 octobre, chaque foyer au Québec recevra une brochure reproduisant le texte intégral de l'entente. Surveillez l'arrivée de ce document dans votre boîte aux lettres et lisez-le attentivement. Ainsi, le jour du référendum, c'est en connaissance de cause que vous prendrez votre décision.

Si, le 13 octobre prochain, vous n'avez pas reçu cette publication, composez sans frais le numéro ci-dessous et vous en recevrez un exemplaire à votre domicile.

1-800-561-1188

1-800-465-7735 (ATS/ATME)

Canada

Lietuvių Namų Žinios

• Rugsėjo mėn. 13 d. NL sekmadienio popietėje dalyvavo 220 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 2 iš Kauno, 1 iš Vilniaus; A.L. Rugieniai iš Downs Grove, IL, JAV, V.Kudžma iš Ottawos, G.Kudžmienė iš Montrealio, I.Makauskienė iš Čikagos.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys ir statybos bei remonto komiteto pirm. Balys Savickas.

• Ligonų lankytojai buvo susirinkę pasitarimui rugsėjo mėn. 16 d. LN seklučioje. Žinantieji apie sergančius arba pagalbos reikalingus tautiečius kviečiami pranešti R.Juodžiui tel. 239-4445.

• LN rugsėjo mėn. 20 d. popietėje dalyvavo 176 asmenys. Svečių knygoje pasirašė 1 iš Vilniaus, 2 iš Kauno; A.Purss iš Vancouverio, BC, P.Janušas iš Victoria, BC, P.Radvila iš Port Alberni, BC; B.Lukienė, A.Dudonis, Č.Tiškvičius iš Hamiltono; J.Jozėnas iš Burlingtono. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos vicepirmininke Kristina Dambaitė - Janowicz.

• Rugsėjo mėn. 27 d. Vytauto Didžiojo Menės scenoje vyko dail. Roberto Jonavičiaus aliejaus paveikslų pooda.

• Aukos Slaugos Namams: \$1.000- Antanas Vinskus; • a.a.Reginos Klemkienės atminimui aukoj: \$50 - LN Moterų Būrelis; \$25- Kęstutis Budrevičius; po mirtinis a.a.Jeronimo Sabaliausko palikimas- \$3.000.

• a.a.Benignos Jonušienės atminimui aukoj: po \$150- Fred, Valé Buttingers ir A.Lemežys; \$50- Ald.Pet-schar; po \$30 - E.A.Abro-maičiai, B.V.Gataveckai; \$20- J.V.Šimkus; \$10-Elzė Simonavičienė; \$5- S.Čepo-nienė.

Maloniai kviečiame atsilankyti i

Spaudos Vakara

SAVAITRAŠČIUI "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" PAREMTI

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE

1573 Bloor Street W.

Š.m. spalio mėn. 24 d. šeštadienį, 6 val. v. Trečiojo aukšto saleje.

Programoje: muzikas-smuikininkas A. STULGYŠ ir programos tvarkytojas V. PEČIULIS

• Vakarienis ir visų rūšių gėrimai.

ĮĖJIMAS: \$6.-; pensininkams - \$5.-

Bilietai gaunami pas B. Laucį, Tel: 252-2722 ir kitus rengėjų narius bei prie įėjimo.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" RĖMĖJŲ BŪRELIS

chicago

SOLISTĖ JOLANTA STANELYTĖ ČIKAGOJE

Žinomoji Lietuvos solistė, tarptautinių konkursų dalyvė ir laimėtoja, sopranas Jolanta Stanelytė rugsėjo mėn. 20 d. Čikagos Jau-nimo Centro salėje pradėjo vietos lietuvių rudens se-zono koncertų seriją.

Ši neeilinė koncertą surengė MARGUČIO radio programos vedėjas Petras Petrutis, kuris vis pasisten-gia čikagiečiams pristatyti negirdėtus ir nematytus programų atlikėjus.

Į Čikagą solistė atvyko iš Italijos, kur, kaip Lietu-vių Fondo (centras Čikago-je) stipendininkė, gilina

dainavimo studijas. Šiame koncerte solistė daugumoje dainavo itališkai įvairias dainas ir arijas iš to reper-tuaro, kurį šiemet buvo atlikusi Flaviano Labo tarp-tautiniame vokalistų kon-kurse ir kuriame ji laimėjo pirmąją vietą. Ji taip pat dainavo ir rusiškai, prancū-ziškai ir, žinoma, lietuviš-kai. Lietuviškai daliai pasirinko St.Šimkaus "Su-svarscyk antelą" ir "Kur bakūžė samanota", V.Lau-rušo kūrinį iš ciklo "Ban-gos" bei B.Dvariono "Oi, užkilnokit vartelius".

Publika gerai įvertino jos vokalistinius sugebėjimus ir daugumas kūrinių buvo palydėti gausiais plo-jimais. Žinoma, būtų buvę mieliau iš jos išgirsti dau-giau lietuvių kompozitorių

Sk. Paulius Murauskas su Montrealio skautais RAMBYNO skautų brolių stovykloje.

kūrinių, nes kitokiu čia galima girdėti ir aukšto lygio kitataučių koncertuo-se.

Muzikas Alvydas Vasaitis buvo geras jos atlikėjų kūrinių palydovas pianinu.

Po programos solistė buvo gausiai apdovanota gėlėmis ir vėliau atėjo į pasižmonėjimą, kuris buvo surengtas kavinėje. Čia su ja turėjo progos susitikti visi dainos ir mu-zikos mėgėjai.

Sol. Jolanta Stanelytė yra gimusi Šiauliuose ir nuo mažens domėjosi mu-zika: pradžioje grojo įvai-riais instrumentais, kol pagaliau apsisprendė dai-nuoti. Ji yra dalyvavusi eilėje tarptautinių konkursų be jau minėto Italijoje, ji varžėsi Japonijoje, o

ISTEIGTAS INŽ. ANTANO MASIONIO STIPENDIJŲ FONDAS

Antanas ir Augusta MASIONIAI Kanadon atvyko 1948 m., įsikūrė Ontario provincijoje, Vasagos va-sarvietėje. Pagal valstybi-nę Kanados darbo sutartį A. Masionis atliko įvairius išpareigojimus, vėliau bu-vo pakviestas inžineri-niams statybiniams dar-bams. Dirbo prie didesnių tiltų statybos ir kitų pro-jektų.

Antanas Masionis gimė 1908 m. Vyžuonos valsčiu-je, Utenos apskr. Baigęs Utenos vidurinę mokyklą, lankė Hydro Technikos ir Geodezijos institutus. Kau-ne Vytauto Didžiojo uni-versitete užbaigė inžine-rijos mokslus.

Studentavimo dienomis A. Masionis artimai bend-radarbiavo studentų Varpi-ninkų Sąjungoje, buvo jos narys ir rėmėjas. Gyvena-mas Kanadoje tebesilaiko Varpininkų - Liaudininkų principinių nuostatų. Jis tebesiekia, kad ir šių die-nų jaunimas sektų dr. Vin-co Kudirkos, Lietuvos Him-no autoriaus, nurodymais: "Tegul Tavo vaikai eina vien takais dorybės, Ir šviesa ir tiesa mūs žings-nius telydi".

Gerbiamieji A. ir A. Masioniai, patardami lie-tuviškam studentiniam jaunimui, kuriame pasaulio krašte jis begyventų, eiti himne nurodytais keliais, J.A.Valstybėse, Čikagoje įsteigė stipendijų fondą, kuris vadinsis: "Inž. Anta-no Masionio Stipendijų Fondas". Fondas pradėtas su gražia \$100,000 suma, įnešta steigėjų A. ir A. MA-SIONIŲ.

Pradinę Fondo valdybą sudaro: pirmininkas A. KUČYS, "Varpo" redaktori-us; vicepirm. J. NORVAI-ŠA-GIRINIS ir Vytautas operos Tosca pastatyme, E. Šulaitis

/nukelta į 7 psl...../

pernai JAV-Washington'e. Dabar studijuoja Nicolini vardo muzikos akademijoje Italijoje. Ten šių metų gruodžio mėnesį yra pakviesta debiutuoti Puccini operos Tosca pastatyme.

E. Šulaitis

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI
PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prašome skambinti

Tel: 233-4446

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3852

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.25% už 90 dienų term. indėlius
4.25% už 6 mėnesių term. indėlius
4.50% už 1 m. term. indėlius
4.50% už 2 m. term. indėlius
4.75% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
4.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
2.75% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.25% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI - DAUGIAU 95 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).

Kredito kortelė SU "PARAMOS" vardu

KASOS VALANDOS: pirm., antr., ir treč. nuo 9 v.r.-3:30v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 val.r.-8 val.v., šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p. BŪSTINĖ: Lietuvių Namai-1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont. M6P 1A6, tel: 532 - 1149. TELEFONAS: 532 - 1149.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 4.25%
180-364 d. term. ind. 4.25%
1 metų term. indėlius 4.50%
2 metų term. indėlius 4.50%
3 metų term. indėlius 4.75%
4 metų term. indėlius 5.00%
5 metų term. indėlius 5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.25%
1 metų GIC-met. palūk. 4.75%
2 metų GIC-met. palūk. 5.00%
3 metų GIC-met. palūk. 5.50%
4 metų GIC-met. palūk. 6.00%
5 metų GIC-met. palūk. 6.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.50%
Taupomąją sąskaitą 3.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas
nuo 8.25%
Sutarties paskolas
nuo 8.25%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 6.75%
2 metų 7.00%
3 metų 7.75%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 6.50%

Draudžiame asmenines ir su-tarties paskolas iki \$15,000
Ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO PRANEŠIMAS
DĖL RINKIMŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ

Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose dalyvaujančių politinių partijų, visuomeninių politinių judėjimų ir koalicijų iškeltų kandidatų sąrašai yra įteikti rinkiminių komisijų pirmininkams ir iškabinti lietuvišku parapijų ar namų salėse.

Biuleteniai (balsavimo kortelės) Lietuvoje bus pradėti spausdinti spalio 11 dieną ir spalio 14 dieną bus pristatyti konsulatui Toronte. Iš konsulato biuleteniai užsiregistravusiems balsuoti Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Toronte bus išsiųsti paštu, o gyvenantiems kituose miestuose - perduoti rinkiminių apylinkių pirmininkams.

Balsuotojas vokie ras du biuletenius:

1. Vienmandatinį, kuriame surašyti jo rinkiminės apylinkės kandidatai ir kurią partiją, judėjimą jie atstovauja.
2. Daugmandatinį, kuriame surašytos partijos ir judėjimai.

Balsuotojas pirmame biuletenyje atžymi savo pasirinktą kandidatą, o antrame biuletenyje - savo pasirinktą partiją/judėjimą; sudeda abu biuletenius į voką ir voką užlipdęs, ne vėliau, kaip spalio 20 dieną, grąžina:

Toronte - konsulatui paštu arba asmeniškai.

Kituose miestuose - savo rinkiminės komisijos pirmininkui.

Visi biuleteniai, neatidaryti, išlaikant slaptumą, bus sudėti į vieną dėžę ir diplomatinio paketu pristatyti vyriausiajai rinkiminei komisijai Vilniuje.

Tenelieka nė vieno Lietuvos piliečio neatidavusio savo balso šio istorinio seimo rinkimuose!

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
235 YORK AND BOWLE AVENUE, SUITE 502, WILLOWDALE, ONTARIO M2J 4Y8

SVARBU ŽINOTI MONTREALIO LIETUVIAMS

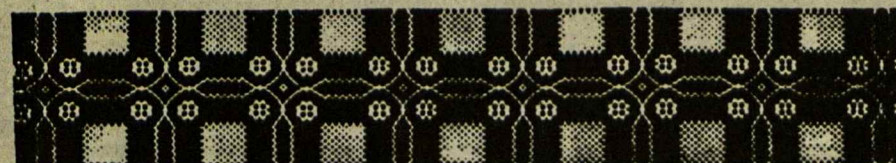
Balsavimo Procedūra:

●Montrealio lietuvių balsuotojų sąrašas iškabintas LITO patalpose ir AV P-jos salėje;

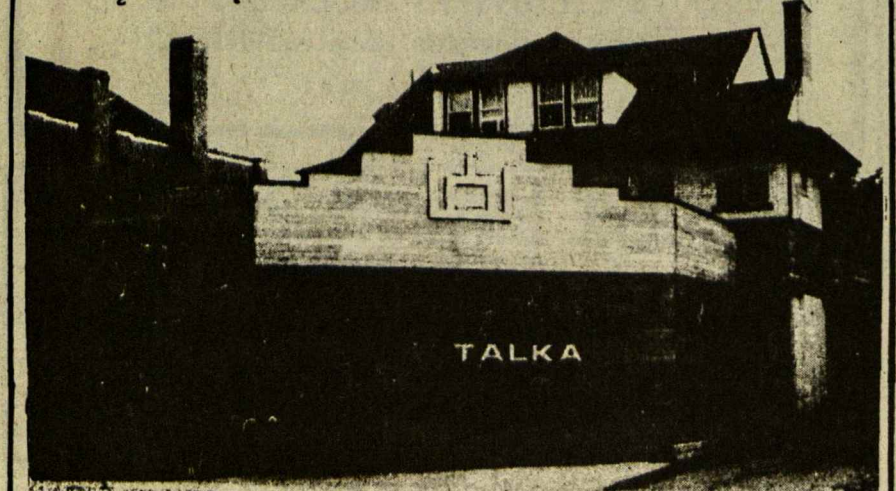
●Balsavimo biuletenius-lapelius galima gauti, pabalsuoti ir grąžinti SPALIO 18 d., nuo 9 val. RŪTOS Klubu patalpose;

●Jeigu balsavimo lapeliai bus gauti anksčiau - Rinkimų komisija praneš balsuotojams asmeniškai telefonu, kur ir kada juos atsiimti. Pabalsavus, galima bus tuojau grąžinti arba juos atnešti vėliausiai - SPALIO 18 d., sekmadienį į RŪTOS Klubą.

●Daugiau informaciją gausite pas Vincą Piečaitį tel: 767-4690.

VENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE,
IŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3%
santapas 3%
kasd. pal. taupymo s-ta ...2.25%
90 dienų indėlius4.25%
1 m. term. indėlius4.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. ...4.25%
3 m. term. indėlius6.00%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m.4.75%
RRSP ind. 3 m.6.00%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas12.25%
nekiln. turto pask. 1 m.6.5%
nekiln. turto pask. 3 m.8.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų
apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2.000 ir
asmeninių paskolų
drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
— nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki
1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro,
šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

chicago

/.....atkelta iš 6 psl./

BILDUŠA, finansų sekretorius-iždininkas.

Netrukus Čikagoje įvyks Varpininkų-Liaudininkų suvažiavimas, kuriame bus patvirtinta Fondo konstitucija ir stipendijų taisyklės.

J. Norvaiša-Girinis

● Pagal savo kalendorinę programą, Čikagos skautai pravedė rugsėjo 11-13 d.d. Akademinių Skautų Sąjungos Studijų Dienas Dainavoje, Manchester, Mich.

Metinę savo šventę rengia Lietuvių Centre Lemonte spalio mėn. 9-10 d.d.

Jūrų skautai rengia tradicinį pokylį "Puota Jūros Dugne" spalio mėn. 17 d., Lietuvių Centre, Lemonte, o spalio mėn. 23-26 d.d. - JAV Vidurio rajono vadovybė organizuoja skautišką suvažiavimą - kelionę laivu Karibų jūroje.

hamilton

ŠIRVINTOS-NEMUNO tuntas žiemos sezono veiklą oficialiai atidarė š.m. spalio mėn. 4 d. sekamadienį suruoštame organizuotame dalyvavime pamaldose ir sueigoje, kuri vyko parapijos salėje. Po programos buvo linksmas lauzas, kuriame pasirodė jaunieji skautukai.

Ta proga buvo kviečiami tėveliai išrašyti savo vaikučius į lietuvių skautų organizaciją. Vaikuciai priimami nuo 4-5 metų amžiaus.

A + A
ALBINUI BARŠAUSKUI
mirus,
Jo žmoną STASĘ, sūnus NARVYDĄ
ir LAISVYDĄ su šeimomis giliai užjaučia
kaimynų G. E. ALINAUSKŲ šeima.

PADĖKA
Mylimai Motinai
A + A
PRANEI TEKUTIENEI
mirus,
nuoširdžiai dėkojame asmenims ir organizacijoms, dalyvavusiems pamaldose, palydėjusiems Ją į kapines, užsakiusiems Mišias už Jos sielą.
duktė Rima
su vyru Frank Collins

A + A
ALBERTUI NORKELIŪNUI
mirus,
Jo žmonai ONUTEI-ANNAI, dukterims AIDAI ir GAILAI, giminėms ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia -
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos
LITO Valdyba ir Komisijos

Buvo paskelbtas pramitytas skautiškų švenčių kalendorėlis. Skautų Kūčios ruošiamos gruodžio 8 d., Lietuvos nepriklausomybės minėjimas - vasario 7 d.; Kaziuko mugė - kovo mėn. 28 d. ir sv. Jurgio šventė - balandžio 25 d., sekmadienį.

INFORMATION

Ville de Montréal

Recensement des entreprises à Montréal

Cet automne, le REEM (Recensement des établissements et de l'emploi de Montréal) effectue une vaste opération de recensement des entreprises de Montréal pour le compte de l'Institut national de la recherche scientifique (I.N.R.S.), centre Urbanisation, de la Ville de Montréal et d'Employ et Immigration Canada. Les agents recenseurs et les enquêteurs sillonnent la ville jusqu'au mois de décembre, visitant les établissements d'affaires, afin de recueillir des données sur les raisons sociales, les activités principales et le nombre d'employés des entreprises. Le but de ce recensement est de noter les changements survenus dans le tissu commercial et industriel de la ville afin d'obtenir, puis de fournir des renseignements relatifs au secteur commercial. Les résultats de l'étude seront publiés l'an prochain sous forme de répertoire. Renseignements: 868-3116.

Collecte des déchets domestiques dangereux

Il est maintenant plus facile de se débarrasser des déchets domestiques dangereux de façon sécuritaire. En effet, à partir du mois de septembre, un camion se

rendra régulièrement dans 12 municipalités de l'île de Montréal afin de ramasser les déchets domestiques dangereux tels que peinture, huile, pesticides, batteries, etc. La première collecte organisée par la Ville de Montréal aura lieu les 5, 6 et 7 novembre dans l'arrondissement Rosemont - Petite-Patrie, dans le stationnement du centre Étienne-Desmaré au 3430, rue de Bellechasse. Le camion se rendra ensuite dans les arrondissements suivants: Côte-des-Neiges - Notre-Dame-de-Grâce les 12, 13 et 14 novembre; Mercier - Hochelaga-Maisonneuve les 19, 20 et 21 novembre; Villeray - Saint-Michel - Parc Extension les 26, 27 et 28 novembre; Rivière-des-Prairies - Pointe-aux-Trembles les 3, 4 et 5 décembre, et enfin Ahuntsic - Cartierville les 10, 11 et 12 décembre. Une brochure fournissant plus de renseignements sur les lieux de collecte et le type de déchets domestiques dangereux ramassés est disponible aux bureaux Accès Montréal, aux bureaux du Service des loisirs de votre arrondissement, aux maisons de la culture, aux bibliothèques et auprès du préposé, sur les lieux mêmes de la collecte. Renseignements: 872-3434.

Réunion des Comités-conseil d'arrondissement

Les Comités-conseil d'arrondissement tiendront leurs réunions ordinaires les 2, 3, 4 et 30 novembre, puis les 1er et 3 décembre, à 19 heures. Consultez les annonces dans les journaux ou composez le 872-9386 pour plus de renseignements sur l'endroit des réunions, les sujets traités et l'horaire.

Activités gratuites aux maisons de la culture

Jusqu'au 25 octobre: Les enfants de Montréal - L'exposition explore la vie des enfants à Montréal, de 1642 à aujourd'hui, et nous fait voir diverses scènes illustrant le monde de l'enfance au fil des ans: une classe des années 1950, des jouets anciens et des photos, qui plairont aux nostalgiques. Maison de la culture Notre-Dame-de-Grâce, 3755, rue Botrel, 872-2157. Novembre - Des soirées de tango mettant en vedette Romulo Larrea et son ensemble, accompagnés de danseurs. Les spectacles auront lieu aux maisons de la culture suivantes: 4 novembre: Côte-des-Neiges, 5290, chemin de la Côte-des-Neiges, 872-6889

5 novembre: Mercier, 8105, rue Hochelaga, 872-8755
7 novembre: Villeray - Saint-Michel - Parc Extension, 7920, boul. Saint-Laurent, 872-6663
28 novembre: Pointe-aux-Trembles, 8075, rue Hochelaga, 872-2240
Tous les spectacles commencent à 20 heures.
(Veuillez vous procurer vos laissez-passer gratuits environ une semaine à l'avance aux maisons de la culture où ont lieu les spectacles.)
4 décembre - L'Ensemble Claude Gervais présente la musique populaire de la cour d'Espagne à l'époque où Christophe-Colomb préparait son grand voyage, il y a 500 ans. Maison de la culture Frontenac, 2550, rue Ontario Est. Spectacle à 20 heures. Renseignements: 872-7882.
9 décembre - Les Sortillages, une troupe folklorique populaire du Québec, présente des danses de plusieurs pays. Maison de la culture Marie-Uguay, 6052, boul. Monk. Spectacle à 20 heures. Renseignements: 872-2044.
9 décembre - Arte de España - Lina Muros et sa troupe présentent une soirée de Flamenco. Pierre Leduc accompagne les danseurs à la guitare. Maison de la culture Notre-Dame-de-Grâce, 3755, rue Botrel. Spectacle à 20 heures. Renseignements: 872-2157.

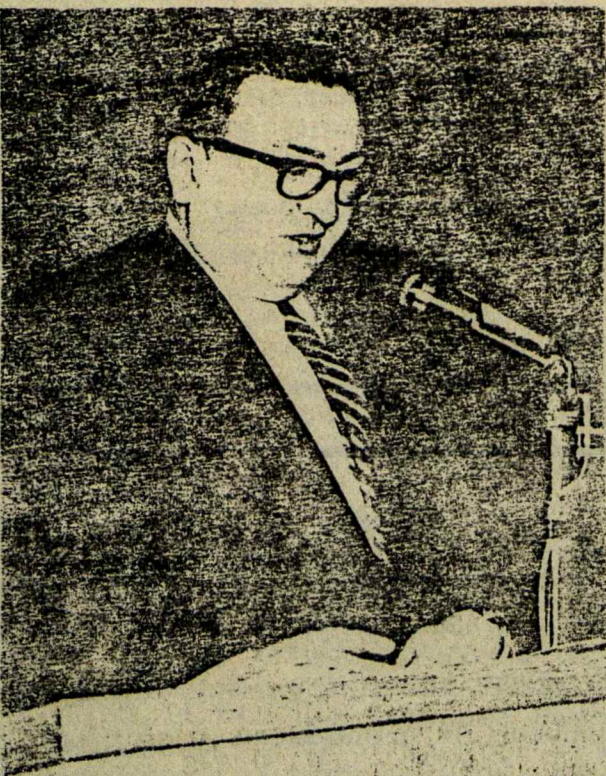
VIVRE MONTRÉAL ET EN PARLER

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriousias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Koplyčios

• **TEKUTIENE- TURŪNAI-** TE Pranė, 82 m. amžiaus, mirė rugsėjo mėn. 27 d. Liko duktė Rima ir sūnus Eimutis su šeimomis. Palaidota iš AV P-jos šventovės Notre Dame des Neiges kapinėse.

• **ALBERTAS NORKELIŪ-** NAS -NORKIS, 67 m. amžiaus, mirė po sunkios ligos ligoninėje.

Albertas Norkeliūnas

Atvykęs su tėvais į Kanadą maždaug prieš 65 metus, niekada nepamiršo savo kilmės, gerai kalbėjo lietuviškai, iškūrė savo nejudomo turto draudimo įstaigą. Dalyvavo gana aktyviai KLB steigime ir Apylinkės valdyboje; vienas iš LITO steigėjų ir valdybos narių; taip pat aktyviai dalyvavo (jau seniai likviduotas) Vytauto Klubo veikloje. Keletą kadencijų buvo ir "NL" Valdybos nariu bei talkininku.

Liko žmona Ona, dukterys Aida ir Gailė (Gail), kiti giminės čia ir Lietuvoje. Palaidotas iš Šv. Kazimiero P-jos bažnyčios ir oficialiai atgimstantis

Notre Dame des Neiges kapinėse.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

DĖMESIO:

Metinis Kanados Lietuvių Bendruomenės nario mokestis 10 dolerių, pagal susitarimą įnešamas per LITA, iki šio mėnesio pabaigos, bus perduotas į Montrealio Apylinkės Valdybos sąskaitą.

KLB Montrealio A-kės Valdyba

1992 m. SEZONO UŽDARYMO

PIETŪS

ivyks š.m. spalio 18 d. SEKMADIENI, 12 val.

Aušros Vartų parapijos saleje

Programoje: Liaudies instrumentų orkestrėlis, vad. - Z. LAPINAS
Gėrimų baras, Šilti pietūs, Loterija.
Visus maloniai kviečiame dalyvauti!

Bilietas: \$10.- "Nidos" Klubo Valdyba

Vaikai repetuoja NIDOS Klubu programai

"Gintarėlis") repetuoja su vadovu Zigmū Lapinu: Antanas Staškevičius, Danielius Staškevičius, Juozukas Piečaitis, Dalius Bulota, Jessey Wilson, Marius Bulota, Jūra Landry, Lorain Bulota, Kristina Ramsey.

Ateikime jų pasiklausyti ir pasižiūrėti, kas šio sezono geriausias žvejs ar medžiotojas. Svečiai bus pavaišinti skania žuviena.

• Šeštadieninė Mokykla pradėjo darbą. Kas dar nespėjo užsiregistruoti - raginami paskubėti.

• "NL" Redakciją aplankė Lietuvos įgaliotas Transporto ministeris Algimantas Kišonas ir Domas Balandis, Civilinės Aviacijos Departamento direktorius. Red.B. Nagienė supažindino su "NL" darbu ir paskutinių 2-jų m. spaudos archyvu, padarė su jais interviu. Plačiau kitame "NL" nr.

Mums rašo:

• Prisiųsdama laikraščio prenumeratą, J. Žukauskienė rašo: "Linkime visai Redakcinei Kolegijai ištvermės ir kantrybės Jūsų darbuose".

"NL" RĖMEJO PRENUMERATA ATSIUNTĖ:

A. Kirkilionis, J. Maziliauskas (2 m.), A. Mecelis, K. Tolušis, P. Česnulis, St. Naginionis, P. Šukys (2 m.), A. Saladžius, R. Čeponas (2 m.), F. Bociūnas, O. Gureckienė (2 m.), L. K. Baršauskas, Ip. Tauteras, J. Vyšniauskas, dr. E. Knystautas;

"NL" RENUMERATA IR AUKA ATSIUNTĖ:

\$25,- Mrs. E. Tanona;

"NL" AUKAS ATSIUNTĖ:

\$40 - A. Meškus; po \$25,- A. Simijonas, E. Smilgis, Pr. Kaziukonis; X.Y.; po \$20 - A. Kazlauskas, V. Žemaitaitis; po \$10 - A. Petraška, S. Šmaižienė; \$5- P. Kerevičius. VISIEMS nuoširdžiai DEKOJAME! "NL"

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830
SKYRIUS: 3907A Rosemont Boulv.

AKTYVAS - VIRŠ \$29,000,000. REZERVAS - VIRŠ MILIJONŲ.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. 5 1/2%	Taupymo - special. 3 %
Certifikatus 2 m. 6 1/2%	Taupymo - su gyv. dr. 2 1/4%
Term. indėlius:	Taupymo - kasdienes 2 3/4%
1 metų 5 %	Einamos sąsk. 1 1/2%
180 d. - 364 d. 4 3/4%	RRIF-RRSP - 1 m. term. 5 3/4%
120 d. - 179 d. 4 1/2%	RRIF-RRSP - 2 m. term. 6 1/2%
60 d. - 119 d. 4 1/2%	RRIF - RRSP - taup. 2 3/4%
30 d. - 59 d. 3 %	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7 3/4% asmenines - nuo 8 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

1475 De Sève		3907A Rosemont	
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	Pirmadieniais	10.00-2.00
Ketvirtadieniais	12.00-8.00		3.00-7.00
Penktadieniais	10.00-6.00		2.00-6.00

• Dimantė Valaitienė rašo: "Norėčiau truputį užsidirbti pragyvenimui. Galiu prižiūrėti mažus vaikelius, slaugyti ligos pakirstus žmones ar padėti namų ruošoje. Iš anksto dėkoju už padarytą man didelę paslaugą".

Jos prašymu, atspausdiname šį laišką. Lietuvoje žmonės nerealistiškai galvoja, manydami, kad čia, kalbos nemokant ir neturint specialybės, yra lengva gauti darbą. Tuo labiau, kad ir kelionė iš Lietuvos į čia ir atgal, brangiai kainuoja...

Siūlyti: D. Valaitienė, Tvirtovės Alėja 12-3, 3005 KAUNAS, LITHUANIA.

• AV Parapijos narių susirinkime š.m. rugsėjo mėn. 27 d., sekmadienį, po pamaldų dalyvavo apie 100 parapijiečių, kurie maloniai sutiko ilgametį lietuvių bičiulį Mrg. Mario Paquette, vyskupijos įgaliotinį ypatingiems reikalams, vizituojantį šiuo metu parapijas.

Kleb. kun. J. Aranauskas, S. J., supažindino su Monsinjoru, kuris su jumis ir praktiškai pakalbėjo apie įvairių parapijų problemas. Iš susirinkusiųjų taip pat buvo iškeltas kunigų trūkumo ir sekmadieniais lankymosi Mišiose reikalai.

Pasivaikinta užkandžiais ir kava, kuriuos buvo parūpinę AV Parapijos Komitetas.

HONEY FOR SALE!

Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:
Tel: 962-3780.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.I.B., DONNA SVRAKA A.I.B.
PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

• LIETUVIAMS NUOLAIDA:
Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ
6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYŠ, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Qué. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res: 729-2446

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5, tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(buv. dr. J. MALIŠKOS biuras)
1440 St. Catharine St., W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West, Tel: (514)-842-1231,
Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4 Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Advokatas **ROMAS IŠGANAITIS**
822 Ile de France, St. LAMBERT, Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb. 205, LASALLE, Que, H8P 1N5,
tel: 364-4282

Notarė
RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143
SUN LIFE BUILDING.
Montreal, Québec, H3B 2V6
Fax: 871-1784; Tel: 871-1430.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, BIELORUSIJĄ

AIR CARGO

TIK 4⁹⁵ už kg
(LAIVU - \$4.40 už kg)

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitykite už C.O.D.

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.

2600 RUE LEGER, LASALLE

Naujas numeris: **931-9389**

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

Vytas Grudis Jr. (or Alexander Khalimov)

/ Teiraujantis raštu- pašto kodas H8N - 1A3 /

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
6220 ch. QUEEN MARY rd.
TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5 Tel. 481-8608